

ROMÂNIA
SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII
ACADEMIA NAȚIONALĂ DE INFORMAȚII
„MIHAI VITEAZUL”

TEZĂ DE DOCTORAT

MODELAREA INTERACȚIUNILOR NON-
INVAZIVE DE OBȚINERE
A INFORMAȚIILOR DIN SURSE UMANE

- rezumatul tezei de doctorat -

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC

Prof. univ. dr.
Ioan DEAC

DOCTORAND
Teodor-Octavian TROPOTEI

BUCUREȘTI, 2020

Pagină albă

CUPRINS

CUPRINS	5
LISTA FIGURILOR.....	8
LISTA ACRONIMELOR.....	9
INTRODUCERE	11
CAPITOLUL I CONTEXTUALIZAREA TEORETICĂ A DOMENIULUI INTELLIGENCE....	15
I.1 Intelligence – cadru teoretic.....	15
I.2 Delimitări conceptuale.....	20
I.3 Intelligence ca proces – Ciclul de Intelligence.....	24
I.4 Culegerea informațiilor și sursele de intelligence	26
I.5 Definirea unei surse a intelligence – HUMINT	30
I.6 Documentarea prealabilă aferentă studiului de caz	34
I.6.1 Maieutica socratică.....	37
I.6.2 Tehnicile de elicitare dezvoltate și utilizate de FBI.....	41
I.6.2.1 Modelarea tehnicilor de elicitare.....	44
I.6.3 Tehnica Exploatării în orb	47
CAPITOLUL II METODOLOGIA CERCETĂRII <i>MODELAREA INTERACȚIUNILOR NON-INVAZIVE DE OBȚINERE A INFORMAȚIILOR DIN SURSE UMANE</i>	55
II.2 Încadrarea teoretică a studiului de caz	56
II.3 Aparatul metodologic.....	58
II.4 Universul cercetării	60
II.4.1 Unitățile de analiză și de înregistrare.....	60
II.4.2 Criterii de stabilire a eșantionului (în cazul utilizării chestionarului)	60
II.4.3 Criterii de stabilire și selecție a participanților la studiu	62
II.5 Întrebările cercetării	63
II.2.7 Întrebările cercetării – pentru faza A, cercetarea cantitativă.....	64
II.2.8 Întrebările cercetării – pentru faza B, cercetarea calitativă	68
II.3 Explicații metodologice aferente Fazei A - ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de chestionar	69
II.3.1 Modul de lucru	69
II.3.2 Explicarea modalității de utilizare a instrumentelor statistice	71
II.3.2.1 Modul de lucru cu instrumentele statistice în cadrul <i>Subcapitolului III.2.</i>	71
II.3.3 Explicarea teoretică a instrumentelor statistice utilizate.....	80
II.3.4 Validitatea internă a chestionarului	81

II.3.5 Statistici descriptive specifice datelor categoriale	82
II.3.5.1 Cunoașterea lotului de subiecți din perspectiva variabilelor	82
II.3.6 Limite și delimitări ale cercetării cantitative	84
II.4 Explicații metodologice aferente Fazei B - ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de interviu semi-structurat	85
II.4.1 Cadrul de referință al cercetării calitative	86
II.4.2 Delimitări și limite ale cercetării calitative.....	86
II.4.3 Validarea acurateței cercetării.....	88
III.4.5 Fiabilitatea cercetării.....	88
II.4.6 Modul de lucru adoptat în cadrul cercetării calitative	89
II.4.7 Clarificări aferente grupului țintă pentru Faza B a cercetării.....	91
II.4.8 Structura narativă a cercetării.....	92
CAPITOLUL III ANALIZA ȘI RAPORTAREA REZULTATELOR CERCETĂRII.....	93
III.1 Analiza datelor colectate și interpretarea rezultatelor	93
III.1.1 Analiza răspunsurilor din perspectiva întrebării cu caracter atributiv	93
III.1.2 Concluzii din perspectiva întrebării cu caracter atributiv.....	101
III.2 Analiza răspunsurilor din perspectiva întrebărilor cu caracter asociativ.....	103
III.2.1 Prima întrebare asociativă	103
III.2.2 Concluzii din perspectiva primei întrebări asociative	110
III.2.3 A doua întrebare asociativă	112
III.2.4 Concluzii aferente celei de-a doua întrebări asociative	113
III.2.5 Analiza răspunsurilor din perspectiva întrebării cu caracter cauzal	114
III.2.6 Concluzii aferente întrebării cu caracter cauzal	144
III.2.7 Analiza răspunsurilor din perspectiva întrebărilor cercetării formulate pentru Faza B, cercetarea calitativă	146
III.2.7.1 Analiza răspunsurilor din perspectiva primei întrebări calitative a cercetării.....	146
III.2.7.2 Concluzii aferente primei întrebări calitative a cercetării	150
III.2.7.3 Analiza răspunsurilor din perspectiva celei de-a doua întrebări calitative a cercetării....	151
III.2.7.4 Concluzii aferente celei de-a doua întrebări calitative a cercetării	167
III.2.7.5 Analiza răspunsurilor din perspectiva celei de-a treia întrebări calitative a cercetării ...	168
III.2.7.6 Concluzii aferente celei de-a treia întrebări calitative a cercetării.....	181
III.2.7.7 Analiza răspunsurilor din perspectiva celei de-a patra întrebări calitative a cercetării...	183
III.2.7.8 Concluzii aferente celei de-a patra întrebări calitative a cercetării	190
III.2.8 Concluziile cercetării mixte.....	190
CONCLUZII ȘI PROPUNERI.....	203
BIBLIOGRAFIE	207
ANEXE	1

Cuprins anexe	3
Anexa nr. 1 Chestionar de opinie privind tehnicile de elicitare utilizate în HUMINT	5
Anexa nr. 2 Ghid de interviu semistrukturat privind tehnicile de elicitare utilizate în HUMINT ...	19
Anexa nr. 3 Tabele SPSS întrebări formulate în manieră asociativă	23
Anexa nr. 4 Chestionar privind tehnicile de interrelaționare utilizate în HUMINT	81
Anexa nr. 5 Operaționalizarea metodei analiza documentelor sociale pentru documentele studiate din arhiva C.N.S.A.S.	93
Anexa nr. 6 Grila de analiză și postcodificarea unităților de semnificație utilizate în cazul Fazei B a studiului de caz	99
Anexa nr. 7 tabele SPSS aferente <i>Subcapitolului III.2.5 - Analiza răspunsurilor din perspectiva întrebării cu caracter cauzal</i>	105

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

1. CONTEXTUL CERCETĂRII

Contextul, situația cercetării științifice al încadrării temei în momentul startării cercetării este delimitat de faptul că până în prezent, în cadrul literaturii românești de specialitate, eforturile cercetătorilor s-au focusat pe diferite taxonomii, teorii, doctrine, teme și subteme conexe *intelligence*, excluzând însă domeniul HUMINT. Astfel, prezenta teză se subsumează eforturilor realizate de către școala română de *intelligence* de a aduce la un numitor comun practica și teoria autohtonă cu demersurile inițiate de către partenerii și aliații României (în special cu cele realizate de către școala anglo-saxonă).

Motivația pentru alegerea temei, respectiv intenția de a aduce clarificări aferente rezolvării unei problematici socio-umane, este constituită de optimizarea activității de culegere de informații din surse umane, activitate privită ca etapă a ciclului de *intelligence*.

Premisele care facilitează implicarea în realizarea prezentei cercetări, au fost enunțate astfel:

- ✓ disciplina HUMINT este plasată de către teoreticienii și practicienii autohtoni în zona empiricului;
- ✓ în momentul de față nu există o bază conceptuală acceptată la unison de către comunitatea teoreticienilor și de către cea a practicienilor domeniului *intelligence*.

Obiectivul general al cercetării a fost constituit de fundamentarea științifică a practicilor și tehnicilor non-invazive de obținere a informațiilor din surse umane utilizate în acțiunile și procesele specifice HUMINT.

Obiectivele cercetării, derivate din obiectivul general al tezei, au vizat:

- ✓ identificarea unui model acțional al foștilor operatorilor HUMINT ai serviciilor de informații (într-un context operațional condiționat de următorii factori: absența unei rețele informative, nedeclararea calității de operator HUMINT, voalarea scopurilor informative urmărite, utilizarea unei abordări non-invazive);
- ✓ stabilirea modului în care tipologiile acționale ale foștilor operatori HUMINT ai serviciilor de informații concordă sau nu cu tehnicile de elicitare folosite de către specialiștii din agențiile și organizațiile de *intelligence* din statele partenere și aliate.

Întrebarea fundamentală a tezei (operaționalizată prin intermediul întrebărilor cercetării) a vizat identificarea factorilor care pot fi investigați științific și care influențează utilizarea tehnicilor de culegere de informații din surse umane în cadrul HUMINT.

În vederea integrării subiectului studiat în cadrul domeniului *intelligence* și subdomeniului HUMINT, aspecte atinse în prima parte a tezei, am utilizat ca metode de cercetare: analiza tematică, analiza comparativă, analiza documentelor sociale și inducția analitică. În partea a doua a tezei, în studiul de caz construit ca o cercetare mixtă în pași multipli, am utilizat ca metode ale cercetării: ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de chestionar și ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de interviu semi-structurat, metode pentru care am construit instrumente specializate.

2. STRUCTURA TEZEI DE DOCTORAT:

Capitolul I CONTEXTUALIZAREA TEORETICĂ A DOMENIULUI INTELLIGENCE a permis cartografierea reperelor teoretice aferente domeniului *intelligence*, demers care a vizat realizarea unei baze conceptuale standardizate.

Motivul alegerii acestui element structural al tezei a fost constituit de faptul că acest tip de abordare poate facilita alinierea studiilor de *intelligence* românești la cele derulate de către teoreticienii domeniului, în special de către cei din școala anglo-saxonă. Atingerea acestui deziderat va asigura: identificarea trăsăturilor definitorii, a structurii interne, a limitelor și rolurilor domeniului *intelligence*.

Intenția noastră a fost ca, pornind de la această structură, să clarificăm aspectele subdomeniului HUMINT ca parte integrantă a domeniului *intelligence* utilizând în acest sens metodele de cercetare următoare: analiza tematică, analiza comparativă, analiza documentelor sociale și inducția analitică.

În cadrul *Subcapitolului I.1* ne-am concentrat atenția asupra cadrului teoretic al *intelligence* și am identificat factorii care au generat abordarea domeniului ca domeniu de studiu începând cu anii '40 ai secolului trecut la inițiativa teoreticienilor școlii anglo-saxone; cele mai evidente și de impact cauze care au determinat startarea acestui demers au fost următoarele: societatea civilă încearcă să cunoască detaliat modul de lucru al organizațiilor de *intelligence* și să îl aplice în zone care să faciliteze creșterea competitivității, organizațiile de *intelligence* sunt interesate de o relație obiectivă cu beneficiarii propriului produs, explozia informațională generată de evoluția înregistrată în tehnologia informației.

În comparație cu literatura de specialitate britanică și americană – deosebit de productive în ultimii 70 de ani – literatura românească pornește cu un decalaj generat, în mare măsură de specificitatea istoriei recente, abordarea științifică a domeniului *intelligence* fiind într-un stadiu incipient; perspectivele în care se realizează cercetarea aferentă domeniului în România se realizează pe coordonate *istoriciste*, *teoretice* sau *legaliste* (Maior, 2009).

Din perspectivă academică, *intelligence*, deși se apropie de statutul de domeniu academic de sine stătător, înglobează metodologii de cercetare și instrumente specifice sociologiei, psihologiei și științelor politice. Având în vedere acest aspect, Peter Gill, Mark Phythian și Stephen Marrin individualizează și clarifică în culegerea de studii *Theories of intelligence: where we are, where should we go and how might we proceed* (2009, pg. 208-206) nivelurile de abordare ale *intelligence*-ului din perspectiva altor științe circumscrise zonei de cercetare socio-umane, respectiv: comportament organizațional, antropologie structurală, comunicare și relații publice, sociologie, istorie.

În acest context am prezentat direcțiile în care, în vederea realizării unei epistemologii a *intelligence*, efortul cercetătorilor domeniului a fost dirijat în patru direcții: determinist-cauzală, interacționistă, constructivistă, structurală (și rezultat din aceasta – sistemică).

În cadrul *Subcapitolelor I.2, I.3 și I.4* am argumentat asumarea poziției cercetătorului și, implicit a orizontului de proiecție a tezei, din perspectiva domeniului studiat (*intelligence*), a subdomeniului (HUMINT). Astfel, deși am pornit de la modele teoretice, de la necesitatea de cartografiere a unui fond conceptual comun al școlilor de *intelligence*, intenția a fost aceea ca partea aplicativă a tezei să abordez modul în care doctrinele de *intelligence*, și în mod specific cele circumscrise HUMINT, tratează elementele acționale practice, respectiv tehnicile de culegere a informațiilor din surse umane.

Ca atare, atenția noastră s-a îndreptat către definirea, atât din punct de vedere teoretic, cât și doctrinar, a conceptelor *intelligence*, *ciclu de intelligence*, *HUMINT*, *operator HUMINT*.

În ceea ce ne privește, prezenta teză se înscrie pe fondul trasat de abordarea tradiționalistă, inițiată de către Sherman Kent, în a cărei definiție (1946, p. 3; 69; 151) *intelligence* este **tip de cunoaștere, mod de organizare și formă de acțiune**; ca atare, termenul în sine nu poate fi limitat la *informații* sau *date*, întrucât pentru a ajunge la un produs de *intelligence* este necesar ca asupra informațiilor să se aplice un proces laborios, riguros, consecvent, repetabil de tratare activă prin proceduri de verificare (din perspectiva acurateței, corectitudinii, noutății, veridicității), de validare (atât a informațiilor obținute cât și a sursei) completare, evaluare, estimare, comparare, încrucișare, coroborare, analiză, sinteză.

De asemenea, în contextul tezei am utilizat pentru *ciclul de intelligence* modelul propus de către Central Intelligence Agency (1959) deoarece acesta cuprinde elementele nodale ale ciclului, elemente comune care se regăsesc în toate celelalte abordări, indiferent că vin din perspectivă militară, teoretică, instituțională etc. Definiția CIA la care facem trimitere indică faptul că ciclul de *intelligence* are cinci etape, respectiv: planificarea și conducerea activității,

culegerea informațiilor, procesarea datelor și informațiilor, analiza și realizarea produsului de *intelligence*, diseminarea acestuia către beneficiari.

Astfel, pornind de la abstract, respectiv de la cadrul teoretic oferit de definirea domeniului *intelligence*, prezentând latura sa acțională (ciclul de *intelligence*), am condus argumentația către concret, către una dintre etapele ciclului de *intelligence*, respectiv culegerea informațiilor și sursele de *intelligence*. Astfel, *Subcapitolul I.5* a permis definirea HUMINT. Întrucât intenția noastră declarată a fost aceea de a identifica și standardiza concepte care pot fi acceptate unanim atât de către comunitatea teoreticienilor cât și de cea a practicienilor domeniului și de a aborda termenii într-un cadru acțional, din perspectivă doctrinară, am considerat adecvată utilizarea conceptului în maniera în care acesta este utilizat în *limbajul operațional* al NATO. În acest context, potrivit Doctrinei HUMINT în NATO (AJP-2.3) și, respectiv, FM 2-22.3 (Headquarters Department of the Army, 2006) (FM 34-52) *HUMINT* reprezintă culegerea de informații realizată de către un „*colector HUMINT (specialist ocupațional militar) de la persoane sau din documentele ce le sunt asociate, din surse media, cu scopul de a identifica elemente, intenții, compoziții, puterea, dispunerea, tacticile, echipamentul, personalul și capacitățile*”. Pornind de la această definiție am propus o definiție pentru operatorul HUMINT, respectiv *personal angajat al unui serviciu, agenții, organizații de intelligence, care, potrivit sarcinilor trasate în fișa postului și competențelor deținute, desfășoară activități de culegere de informații utilizând surse de informații umane*; conjugate, aceste definiții au delimitat cadrul în care ulterior am realizat studiul de caz care a vizat tehnicile de interrelaționare utilizate de către operatorii HUMINT în vederea obținerii de informații de la surse umane.

Subcapitolul I.6 a permis derularea unui studiu al literaturii de specialitate, demers care a presupus analizarea cercetărilor și a literaturii de specialitate realizate în domeniul HUMINT de către partenerii și aliații României.

Acest cadru a facilitat scoaterea în evidență a diferențelor dintre abordarea HUMINT autohtonă comparativ cu cea a școlii anglo-saxone și, în urma analizei tehnicilor de culegere a informațiilor *maieutică socratică, direct approach, elicitare, exploatare în orb* (tratate în *Subcapitolele I.6.1, I.6.2, I.6.3*), le-am selectat pe acelea care au făcut obiectul studiului de caz.

Selecția celor două tehnici analizate în cadrul studiului de caz (*exploatare în orb și elicitare*) a respectat contextualizarea enunțată în *Introducere*, respectiv: studierea modalităților de culegere a informațiilor în condițiile absenței unei rețele informative, nedeclarării calității de operator HUMINT, voalării scopurilor informative urmărite, utilizării de către operatori a unei strategii de interrelaționare non-invazive.

În acest stadiu al tezei a fost necesară realizarea unei cercetări de sine stătătoare, derulate prin utilizarea metodei analiza documentelor sociale, cercetare care a presupus studierea și analiza a 22 materiale din fondul documentar al CNSAS (din fondul documentar *Broșuri propagandistice și materiale pentru pregătirea aparatului de Securitate*) pentru a clarifica elementele de definire și de conținut acțional al tehnicii *exploatare în orb*.

Al doilea capitol al tezei, respectiv *Metodologia cercetării modelarea interacțiunilor non-invazive de obținere a informațiilor din surse umane*, a permis, din perspectiva deschisă de obiectivul general al tezei, construirea unui cadru teoretic riguros și cartografierea reperelor metodologice care au vizat construirea studiului de caz.

Designul cercetării, tratat în *Subcapitolul II.1*, a utilizat ca element de referință articolul *An Interview Protocol of Experienced Human Intelligence Collectors and Counterintelligence Agents: Implications for Research* (Leps & Geiselman, 2014), și, într-o manieră similară cu cea inițiată de către autorii citați, a presupus interviuarea experților domeniului în colectarea de informații din surse umane în vederea identificării modului în care aceștia se raportează la activitatea profesională.

Tema și obiectivele de studiu circumscrise tezei au permis conturarea unei metode de cercetare mixte, în pași multipli, care a vizat cunoașterea aprofundată, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ a tehnicilor de interrelaționare utilizate de către operatorii HUMINT în culegerea de informații din surse umane. În vederea realizării acestui deziderat am utilizat metoda anchetei sociologice aplicate prin tehnica sondajului de opinie pe bază de chestionar și ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de interviu semi-structurat, individual, realizat cu experți ai domeniului HUMINT.

Subcapitolul II.2 a permis încadrarea teoretică a studiului de caz „Modelarea interacțiunilor non-invazive de obținere a informațiilor din surse umane” în paradigma pragmatismului, care, potrivit unor autori precum C. H. Cherryholmes (1992) sau J. P. Murphy (1990) se axează pe ideea că acest mod de a înțelege realitatea socială este decelat din situații, din principiul cauză-efect și se focusează pe identificarea modului în care funcționează sau în care se întâmplă respectiva realitate socială. Ca atare, pragmatismul este mai degrabă centrat pe problema studiată, pe găsirea de soluții la probleme reale, pe practica din lumea reală, pe consecințele acțiunilor, sens în care, așa cum arătau A. Tashakkori & C. Teddlie (2009), sunt utilizate abordări din mai multe unghiuri, metode de cercetare diferite pentru a putea astfel răspunde la întrebări precum *ce* și *cum* funcționează, tocmai pentru a putea cunoaște realitatea socială studiată în profunzime.

Subcapitolul II.3 a tratat aparatul metodologic, motiv pentru care am argumentat faptul că tema și obiectivele de studiu circumscrise au permis conturarea unei metode de cercetare mixte, în pași multipli, care a vizat cunoașterea aprofundată, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ a tehnicilor de interrelaționare utilizate de către operatorii HUMINT în culegerea de informații din surse umane. Acest deziderat a presupus o cercetare inițială în cadrul căreia am utilizat metoda analiza documentelor sociale (aspecte detaliate în primele subcapitole ale *Capitolului II*), demers care ne-a permis nișarea cercetării în zona tehnicilor de culegere a informațiilor din surse umane; în baza rezultatelor obținute am proiectat cercetarea aplicată care a presupus utilizarea metodei ancheta sociologică, respectiv aplicarea a două tehnici dedicate și construirea instrumentelor specializate aferente acestora. În acest sens pentru FAZA A a cercetării, ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de chestionar, am elaborat instrumentul *Chestionar de opinie privind tehnicile de elicitare utilizate în HUMINT* cu următoarele caracteristici:

- autoadministrat colectiv – înregistrarea răspunsurilor fiind realizată de către persoanele investigate datele fiind colectate rapid;
- de tip special, cu aplicabilitate în cadrul unei singure teme, respectiv cea a tehnicilor de *elicitare* utilizate în subdomeniul HUMINT;
- mixt, compus atât din întrebări închise (24 precodificate) cât și întrebări deschise (6 postcodificate).

În cazul Fazei B a cercetării, ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de interviu semi-structurat, am construit un instrument, respectiv *Ghid de interviu semi-structurat privind tehnicile de elicitare utilizate în HUMINT*.

În cadrul *Subcapitolului II.4*, am tratat aspectele aferente universului cercetării care este delimitat de un cadru socio-profesional clar definit: foști operatori HUMINT ai serviciilor de informații ce au utilizat tehnici de extragere, de obținere a informațiilor din surse umane care să corespundă problematicii studiului inițiat de către noi. Întrucât rigorile de natură contra-informativă nu ne-au permis accesul la personalul activ din acest domeniu de activitate, am apelat la sprijinul celor care au deținut la un moment dat calitatea menționată în paragraful anterior. Unitățile de analiză au fost constituite de actorii individuali, respectiv foști operatori HUMINT ai serviciilor de informații ale căror strategii de comunicare au fost studiate și analizate; precizând că, în acel moment nu am fost interesați de identificarea unui *pattern* acțional specific pentru un anumit subdomeniu de activitate, cum ar fi de exemplu contra-terorism, contraspionaj etc. (SRI Serviciul Român de Informații, 2019) și, ca atare, unitățile de

înregistrare au fost constituite de cele de tip atributiv, cele care prezintă caracteristicile conceptelor ce au fost măsurate și care, în cazul de față, corespund unităților de analiză.

Întrucât din motive obiective este practic imposibil să accesăm și să interviuăm întreaga populație de interes, respectiv întreaga bază de persoane constituită din foști operatori HUMINT ai serviciilor de informații (din cauza accesului limitat, dispunerii acestora pe întreg cuprinsul țării, indisponibilității de ordin personal și/sau profesional de a participa la cercetare etc.), dar intenționând să stabilim eșantionul în mod obiectiv și metodologic corect, am utilizat ansamblul tehnicilor non-probabiliste de eșantionare (Popa, 2016, pg. 1-28) și am apelat la acei operatori HUMINT care pot fi incluși în categoria experților.

În acest sens, am folosit metodele: eșantionarea voluntarilor (persoane dispuse să participe la cercetare) și eșantionarea cu scop (din masa mare a categoriei profesionale au fost selectați doar foștii operatori care au desfășurat activități efective de culegere a informațiilor din surse umane), vizând realizarea în micro a unei reprezentări macro a categoriei profesionale de interes.

În cazul anchetei sociologice pe bază de chestionar, formarea eșantionului a respectat următoarele condiții:

- respondenții dețineau experiență de cel puțin 3 ani în activitatea de culegere a informațiilor din surse umane;
- subiecții aveau calitatea de foști operatori HUMINT ai serviciilor de informații;
- participanții au fost de acord cu participarea la această cercetare și cu publicarea într-o manieră statistică, anonimată a rezultatelor obținute;

Suplimentar acestor criterii, în construirea eșantionului am procedat la selecția participanților după criteriul eficienței activităților de HUMINT desfășurate. Ca atare, chestionarele au fost distribuite acelor operatori care beneficiau de recomandări referitoare la profesionalismul cu care și-au desfășurat activitatea profesională.

Pentru **FAZA B** a cercetării au fost păstrate criteriile generale de selecție aferente eșantionării realizate în cadrul fazei A, însă, suplimentar au fost introduse următoarele criterii de selecție pentru persoanele alese din grupul țintă pentru a fi incluse în cercetare în calitate de respondenți:

- persoanele intervievate au fost alese din cadrul eșantionului A pentru a asigura posibilitatea de a aprofunda, nuanța, clarifica aspectele surprinse în cadrul chestionarului;
- respondenților li s-a cerut permisiunea ca discuțiile să fie înregistrate, cu mențiunea că transcrierea discuțiilor va fi anonimată și sintetizată, astfel încât elementele raportate în cadrul cercetării să nu devină elemente de risc personal sau pentru imaginea instituției;

- respondenții au fost selecționați având în vedere un cumul de trei criterii profesionale, care îi recomandă a fi *experți în domeniu și* anume:
 - să fi desfășurat – cu succes – pe parcursul carierei activități circumscrise HUMINT;
 - să fi coordonat sau gestionat activitatea unor subordonați care desfășurau activități de culegere de informații din surse umane;
 - să fi fost implicați în mod direct în activități de formare sau de transfer de expertiză către colegii mai tineri; ne-am asigurat astfel că respondenții au, pe de-o parte *know how*-ul domeniului atât din perspectivă individuală, cât și sistemică și, pe de altă parte, dețin acele calități necesare explicării proceselor și activităților derulate în cadrul demersurilor profesionale.

Inițial, în cadrul eșantionului B au fost introduse **15 persoane**, însă, întrucât una dintre acestea nu corespundea criteriilor de selecție, a fost exclusă din lotul de participanți la interviul semi-structurat, acesta fiind format în final din **14 subiecți**.

Întrebările cercetării, tratate în *Subcapitolele II.5 – II.8*, au permis obținerea unui răspuns la întrebarea fundamentală a tezei și, respectiv, clarificarea obiectivului general, au fost:

- pentru Faza A a cercetării (etapa cantitativă):
 - ✓ *Care este abordarea foștilor operatori HUMINT ai serviciilor de informații din perspectiva tehnicilor de obținere a informațiilor utilizate?*
 - ✓ *Care este impactul caracteristicilor socio-demografice în aplicarea tehnicilor de elicitare?*
 - ✓ *Care este impactul caracteristicilor socio-demografice vârsta operatorilor și experiența în domeniul de activitate din perspectiva modului de învățare a tehnicilor?*
 - ✓ *Cum corelează caracteristicile socio-demografice cu predispoziția operatorilor HUMINT în utilizarea tehnicilor utilizate?*
- pentru Faza B a studiului (etapa calitativă):
 - ✓ *Care este percepția operatorilor HUMINT cu privire la tehnicile de elicitare?*
 - ✓ *Cum sunt aplicate tehnicile de elicitare în activitatea de culegere a informațiilor?*
 - ✓ *Care sunt trăsăturile, caracteristicile, attributele personale ale operatorilor care influențează aplicarea tehnicilor de elicitare?*
 - ✓ *Care este impactul cercetărilor derulate în științele socio-umane din perspectiva optimizării modului în care operatorii HUMINT derulează activități de culegere a informațiilor?*

În *Subcapitolul II.9* am prezentat explicarea teoretică a instrumentelor statistice utilizate în cadrul Fazei A a cercetării (ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de chestionar), modul de lucru cu acestea pentru analiza și interpretarea rezultatelor obținute pentru fiecare dintre subetapele cercetării. De asemenea am clarificat aspectele aferente validității interne a chestionarului și, pentru a pătrunde în universul cercetării, l-am prezentat succint dar ilustrativ prin intermediul statisticilor descriptive specifice datelor categoriale, indicând totodată limitele și delimitările cercetării cantitative realizate.

Subcapitolul II.10 a oferit spațiul și contextul necesar explicațiilor metodologice aferente Fazei B - ancheta sociologică prin tehnica sondajului de opinie pe bază de interviu semi-structurat, context în care au fost detaliate, aferent cercetării calitative, următoarele aspecte: cadrul de referință, limitele, validarea acurateței, fiabilitatea cercetării, modul de lucru, aspecte nuanțate în cadrul ultimului capitol cu ocazia raportării rezultatelor.

În cadrul *Capitolului III – Analiza și raportarea rezultatelor cercetării* am urmărit în mod aplicat obiectivul general al tezei, respectiv cel care vizează fundamentarea științifică a practicilor și tehnicilor non-invazive de obținere a informațiilor din surse umane utilizate în acțiunile și procesele specifice HUMINT, și am propus răspunsuri întrebării generale a tezei care viza identificarea factorilor ce pot fi investigați științific și care influențează utilizarea tehnicilor de culegere de informații din surse umane în cadrul HUMINT.

În vederea prezentării fluente și coerente a materialului, fiecare dintre întrebările cercetării a fost prezentată separat fiind urmată de un subcapitol care a cuprins aspecte concluzive. Luând în considerare volumul mare de elemente analizate am optat pentru prezentarea unitară a concluziilor cercetării realizând o comparație a rezultatelor obținute pe baza unei structuri flexibile care a permis cunoașterea în profunzime a subiectului studiat în baza unui proces analitic deductiv (specific cercetării cantitative – respectiv stabilirea relațiilor dintre părțile constituente), completat cu unul de tip inductiv (caracteristic cercetării de tip calitativ – respectiv identificarea semnificației realității sociale pentru subiecții intervievați).

În urma analizei rezultatelor studiului au fost îndeplinite obiectivele specifice enunțate în *introducere*, respectiv:

- ✓ identificarea unui *pattern*, un set de tehnici utilizate de către foștii operatori HUMINT ai serviciilor de informații, într-un context operațional condiționat de următorii factori: absența unei rețele informative, nedeclararea calității de operator HUMINT, voalarea scopurilor informative urmărite, utilizarea unei abordări non-invazive. Referitor la acest aspect precizăm că operatorii HUMINT ai serviciilor de informații au dezvoltat un mod de lucru personalizat, cu notă de specificitate și de autenticitate în ceea ce privește aplicarea tehnicilor de elicitare în activitatea

profesională. În urma realizării unui scor total de însumare a itemilor de evaluare a tehnicilor am conchis că 4 dintre cele 20 tehnici, respectiv *Transformarea întrebărilor în comentarii*, *Complimentarea țintei*, *Ascultarea activă* și *Utilizarea umorului* sunt percepute, la modul general ca fiind folosite mai frecvent, ca strategie de comunicare, tehnicile având un grad de utilitate ridicat, fiind ușor de aplicat și, per total, aplicarea lor generând cantitativ mai multe rezultate. *Pattern*-ul identificat în urma realizării cercetării este:

- integrativ - a presupus combinarea tehnicilor între ele pentru a crea un pretext pentru discuție sau pentru a genera un context colocvial sau conjunctural care să permită abordarea unor subiecte de discuție;
- adaptativ din perspectiva calibrării cu partenerul de discuție și stabilirii raportului interpersonal;
- adecvat la contextul și conținutul comunicării;
- aplicat într-o manieră non-invazivă, empatică, fundamentată pe respect, politețe, atitudine pro-socială care a vizat stabilirea unui dialog și câștigarea încrederii confidenților.

Rezultatele obținute au permis contextualizarea celor patru tehnici care alcătuiesc *patternul*, și, referitor la acestea, au fost identificate atât aspecte favorizante, care argumentează în favoarea utilizării lor în activitatea de culegere a informațiilor, dar și elemente care nuanțează apariția unor potențiale riscuri și vulnerabilități generate de aplicarea necorespunzătoare sau inadecvată a respectivelor strategii de interrelaționare.

✓ compararea tehnicilor *exploatare în orb* și *elicitare* - concluzia studiului este că foștii operatori HUMINT, deși nu sunt familiarizați cu termenul de *elicitare*, recunosc în latura aplicativă, acțională a modalităților în care au abordat ținte sau potențiale surse umane, elemente constituente ale tehnicii cu care ei erau familiarizați, respectiv *exploatarea în orb*. Ca atare, nu doar analiza documentelor dar și triangularea rezultatelor cu cele obținute în urma aplicării celor două etape ale cercetării permit lansarea propunerii de redefinire a celor două tehnici, sub titulatura *Tehnica elicitării*.

În ceea ce privește modalitatea în care operatorii HUMINT și-au însușit tehnicile de culegere a informațiilor, concluzia cercetării este că tehnicile nu au fost achiziționate în activitatea practică într-o manieră haotică, întâmplătoare, ci mai degrabă într-una predictibilă, fundamentată pe un proces de învățare în care abilități personale au fost întărite de operaționalizare prin încercare și eroare, devenind aptitudini și, ulterior, deprinderi. La acest proces au contribuit atât învățarea empirică, cât și învățarea ca rezultat al parcurgerii unor programe de mentorat sau ca urmare a unor procese de transfer de expertiză.

În clarificarea răspunsurilor la întrebarea generală a tezei, respectiv la identificarea existenței unui set de factori, cu impact favorizant sau defavorizant în contextul utilizării tehnicilor de culegere de informații din surse umane, am identificat 42 de itemi cu impact pozitiv și 17 itemi cu impact negativ. Astfel, chiar dacă obiectivul cercetării noastre nu a fost acela de a cartografia cadrul competențelor operatorilor HUMINT, pornind de la datele obținute în urma aplicării interviurilor, am definit un set de patru competențe ale operatorilor HUMINT, respectiv:

A. COMPETENȚE TRANSVERSALE:

a. Competența personală și socială definită de noi astfel: capacitatea de autocunoaștere și de cunoaștere socială într-o manieră obiectivă, coerentă și realistă; de asemenea, presupune capacitatea de a se adapta la situații lipsite de certitudine, adaptând în mod adecvat propriile resurse pentru a putea interrelaționa în mod constructiv și empatic cu partenerii de discuție;

b. Competența cognitivă – în contextul raportării rezultatelor obținute în urma interviului am definit această competență astfel: capacitatea de a învăța, achiziționa, înțelege, analiza, sintetiza, colaționa, exprima, combina structuri ideatice, de a elabora sintaxe cognitive critice și/sau creative în baza cărora să fundamenteze decizii aferente domeniului profesional

B. COMPETENȚE PROFESIONALE:

a. Competența (generală) lingvistică și de interrelaționare, definită de noi astfel: capacitatea de a stabili relații interpersonale bazate pe încredere și respect reciproc, de natură a facilita inițierea și derularea unor discuții pe teme sensibile într-o manieră naturală, firească; această competență se referă, așadar, la capacitatea de a înțelege, de a transmite, de a comunica și de a înțelege și evalua cognitiv date și informații într-o formă orală (fie în limba română, fie în limba în care se poartă conversația).

b. Competența (specifică) protectivă și autoprotectivă, respectiv capacitatea operatorilor HUMINT de a sesiza, de a înțelege contextual, de a evita acele comportamente sau afirmații care pot genera riscuri contra-informative (de exemplu, sensibilizarea persoanei elicitate în legătură cu scopul real al discuției purtate cu operatorul HUMINT).

3. CONTRIBUȚII LA DEZVOLTAREA CUNOAȘTERII ÎN DOMENIU:

Teza de doctorat *MODELAREA INTERACȚIUNILOR NON-INVAZIVE DE OBȚINERE A INFORMAȚIILOR DIN SURSE UMANE* are caracter de noutate în literatura de specialitate autohtonă aferentă HUMINT, fiind singulară din perspectiva faptului că abordează într-o manieră științifică un subiect de nișă, cel al tehnicilor de culegere a informațiilor utilizate în HUMINT. Astfel, se pot pune bazele unui cadru care va permite, prin reliefarea și operaționalizarea concretă și sistematică a elementelor teoretice relevante, trasarea unor direcții

de cercetare coerente în cadrul domeniului culegerii informațiilor din surse umane, domeniu esențial activitatea desfășurată de structurile, agențiile, organizațiile de intelligence.

Rezultatele obținute în urma studiului de caz realizat în cadrul tezei pot constitui un punct de plecare în modelarea unor strategii de interrelaționare utilizabile în culegerea de informații și în proiectarea unor programe de pregătire dedicate operatorilor HUMINT.

Comparația realizată în cadrul tezei între tehnicile utilizate de către operatorii HUMINT autohtoni și americani reliefează faptul că abordările referitoare la culegerea de informații din surse umane sunt similare, chiar dacă poartă denumiri diferite. Nota de disonanță dintre cele abordarea autohtonă față de cea a aliaților menționați este dată de faptul că operatorii români s-au axat în învățarea și aplicarea tehnicilor pe oferirea de răspunsuri la întrebările *de ce acționăm astfel?* și *ce trebuie făcut în mod efectiv pe teren?*, în timp ce operatorii americani s-au axat pe oferirea de răspunsuri la întrebarea *cum trebuie aplicate tehnicile?*, utilizând în acest sens modelul oferit de intervievatorul nazist Hanns Joachim Scharff.

Un alt aspect cu caracter de noutate marcat în concluziile tezei este acela al relevării pârgurilor motivaționale utilizate de către operatorii HUMINT în cadrul procesului de culegere a informațiilor; din această perspectivă, rezultatele studiului indică faptul că ambele categorii de operatori HUMINT favorizează utilizarea elementelor motivaționale care sunt circumscrise categoriilor RASCALS – *reciprocation* (reciprocitate), *authority* (autoritate), *scarcity* (penuria), *commitment and consistency* (asumare și consistență acțională), *liking* (asocierea cu o idee plăcută sau cu oameni pe care îi percepem ca fiind similari), *social proof* (acceptare socială).

Pe parcursul tezei, răspunzând (prin intermediul întrebărilor cercetării și prin intermediul întrebării generale a tezei) la obiectivul general al tezei, am realizat următoarele deziderate:

- a. am propus primul cadru teoretic autohton aferent modalităților de interrelaționare utilizate de către foști operatori HUMINT ai serviciilor de informații;
- b. am fundamentat științific practicile și tehnicile non-invazive de obținere a informațiilor din surse umane;
- c. am identificat un pattern acțional ce conferă autenticitate și specificitate domeniului HUMINT;
- d. am relevat modul în care practicienii domeniului au învățat strategiile de comunicare utilizate în HUMINT – context care facilitează crearea unor programe de pregătire dedicate;
- e. am reliefat trăsăturile favorizante sau defavorizante care, în opinia practicienilor domeniului, contribuie la optimizarea sau, din contră, la îngreunarea, procesului de culegere de informații din surse umane.

Rezultatele obținute, respectiv identificarea unui *pattern* acțional al operatorilor HUMINT și, suplimentar acestuia, a unui set de competențe cheie ale acestora, pot constitui un punct de pornire în proiectarea unor studii și cercetări ulterioare, precum și a unor programe de formare a operatorilor HUMINT.

Dat fiind faptul că punerea în practică a strategiilor și politicilor de securitate ale României se realizează într-un sistem participativ, bazat pe parteneriate și sisteme de alianță, adoptarea unor structuri conceptuale comune cu structurile menționate poate fi utilă, atât practicienilor cât și teoreticienilor domeniului *intelligence*.

Luând în calcul acest deziderat, precum și nevoia de clarificare a structurilor conceptuale aferente domeniului *intelligence*, am propus reevaluarea conceptului de „exploatare în orb” și înlocuirea acestuia cu noua sintagmă – *tehnica elicitării* – care permite, din punct de vedere semantic și cognitiv, calibrarea și alinierea școlii românești de *intelligence* la termenii și practicile acceptate și uzitate de către NATO sau în alte servicii, agenții, organizații de *intelligence*.

BIBLIOGRAFIE

- Ackoff, R. L. (1999). *Ackoff's Best*. New York: John Wiley & Sons. Preluat de pe <http://faculty.ung.edu/kmelton/Documents/DataWisdom.pdf>
- Administration, N. A. (2016). În A. Hasic, *See the 'Loose Lips Sink Ships' Propaganda Posters of World War II*. Preluat pe November 12, 2016, de pe <https://time.com/4591841/loose-lips-sink-ships-posters/>
- Agresti, A. (2007). *An introduction to categorical data analysis* (ed. 2). New Jersey; Canada: John Wiley&Sons, inc. Preluat pe August 10, 2019, de pe <https://www.isical.ac.in/~arnabc/discrete/ICDA2e.pdf>
- Aldrich, R. J. (2009). Beyond the Vigilant State: Globalization and Intelligence. (B. I. Association, Ed.) *Review of International Studies*, 35(4), 889-902. Preluat pe June 25, 2017, de pe <https://warwick.ac.uk/fac/soc/pais/people/aldrich/publications/beyond.pdf>
- Alison, L. J., Alison, E., Noone, G., & Elntib, S. (2014, August). The Efficacy of Rapport-Based Techniques for Minimizing Counter-Interrogation Tactics Amongst a Field Sample of Terrorists. *Psychology Public Policy and Law*, 20(4), 421-430.
doi:<https://doi.apa.org/getdoi.cfm?doi=10.1037/law0000021>
- Alison, L. J., Alison, E., Noone, G., Elntib, S., & Christiansen, P. (2013). Why tough tactics fail and rapport gets results: Observing Rapport-Based Interpersonal Techniques (ORBIT) to generate useful information from terrorists. *Psychology, Public Policy, and Law*, 411-431. Preluat pe July 14, 2017, de pe <https://psycnet.apa.org/doiLanding?doi=10.1037%2Fa0034564>
- Amerson, R. B., & Kahn, D. (1979, April). Hitler's Spies: German Military Intelligence in World War II", New York: Macmillan Publishing Company. *Military Affairs*, 43(2). doi:DOI: 10.2307/1986669
- Amoore, L., Ball, K., Green, N., Lyon, D., Wood, D. M., Noris, C., . . . Saetnan, A. R. (2006). *A Report on the Surveillance Society*. Surveillance Studies Network. Preluat pe January 28, 2017, de pe <https://ico.org.uk/media/about-the-ico/documents/1042391/surveillance-society-summary-06.pdf>
- Andrew, C. (2018). *The Secret world - A History of Intelligence*. New Haven; London: Yale University Press.
- Andrews, E. (2014, June 24). 6 Legendary Mercenary Armies From History. *History*. Preluat pe July 26, 2017, de pe <https://www.history.com/news/6-legendary-mercenary-armies-from-history>
- Andrews, P. P., & Peterson, M. B. (Ed.). (1990). Collection and Analysis Plan. *Criminal Intelligence Analysis*, pg. 39-65.
- Andronic, C. (2009). Analiza de Intelligence - incertitudine și credibilitate. *Infosfera Revista de Studii de Securitate și Informații Pentru Apărare*(2).
- Argosy Magazine. (1950, May). Hanns J. Scharff, "Without Torture". În L. R. Kristoffersen, *Learning From History: What is a Succesful Interogation?* Preluat pe November 11, 2017, de pe <https://globalecco.org/ro/learning-from-history-what-is-successful-interrogation->

- Aristotle. (fără an). *Politics by Aristotle Translated by Benjamin Jowett*. Preluat pe August 20, 2017, de pe <http://classics.mit.edu/Aristotle/politics.5.five.html>
- Army Study Guide. (fără an). *Counterintelligence Agent (97B)*. Preluat pe January 02, 2017, de pe <https://www.armystudyguide.com/>:
https://www.armystudyguide.com/content/Prep_For_Basic_Training/army_mos_information/counterintelligence-agent.shtml
- Army Study Guide. (fără an). *Human Intelligence Collector (97E)*. Preluat pe January 01, 2017, de pe <https://www.armystudyguide.com/>:
https://www.armystudyguide.com/content/Prep_For_Basic_Training/army_mos_information/human-intelligence-collec.shtml
- Asandului, L. (2010). *Metode statistice de analiză a datelor categoriale*. București: Wolters Kluwer.
- Audenhove, L. V. (2011, 01). Expert Interviews and Interview Techniques for Policy Analysis. Vrije Universiteit Brussel. Preluat pe 03 29, 2019, de pe https://www.ies.be/files/060313%20Interviews_VanAudenhove.pdf
- Autoritatea Națională pentru Calificări. (2012). *Standard Ocupațional: Expert informații pentru afaceri*. București: Autoritatea Națională pentru Calificări.
- Azéma, M. (2011). La Préhistoire du cinéma. Origines paléolithiques de la narration graphique et du cinématographe. 169-172. Preluat pe February 02, 2016, de pe <https://journals.openedition.org/1895/4624>
- B.B. (2018, 08 25). 47 ani. (T.T., Operator interviu)
- B.D. (2018, 07 24). 76 ani. (T.T., Operator interviu)
- Babbie, E. R. (1975/1992). *The Practice of Social Research*. New York: The Free Press.
- Babucea, A. G. (2010). Utilizarea variabilelor nominale în analiza disparităților regionale din România. *Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Economie*, 4, pg. 146-153. Preluat pe August 29, 2019, de pe http://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2010-04.I/13_ANA_GABRIELA_BABUCEA.pdf
- Bailey, K. D. (1978/1982). *Methods of Social Research* (ed. 2). New York: The Free Press.
- Balcer, J. M. (1977, Autumn). The Athenian episkopos and the Achaemenid King's Eye. *American Journal of Philology*, 98(3), 252-263. Preluat pe May 01, 2017, de pe http://www.jstor.org/stable/293776?origin=JSTOR-pdf&seq=1#page_scan_tab_contents
- Barger, D. G. (2005). *Toward a Revolution in Intelligence Affairs*. National Security Research Division. RAND Corporation.
- Barker, C., Pistrang, N., & Elliott, R. (2002). *Research methods in clinical psychology: An introduction for students and practitioners* (ed. 2). John Wiley & Sons, Ltd.
- Baud, J. (1997). *Encyclopédie du renseignement et des services secrets*. Paris: Editura Lauvazelle. Preluat de pe http://www.memoireonline.com/05/06/155/m_internet-sous-l-oeil-des-services-de-renseignement8.html
- Bem, D. (2000). Writing an empirical article. În R. J. Sternberg (Ed.), *Guide to publishing in psychology journals* (pg. 3-16). Cambridge, England: Cambridge University Press.

- Berkowitz, B., & Goodman, A. (1989). *Strategic Intelligence for American National Security*. Princeton University Press.
- Berkowitz, B., & Goodman, A. E. (2000). *Best Truth: Intelligence in the Information Age*. Yale University Press.
- Bernstein, C. (1996). *Sfinția sa Papa Ioan Paul al II-lea și istoria ascunsă a timpurilor noastre*. New York.
- Berry, B. D. (1997). The Memories of States: How the Brain Stores and Retrieves Traumatic Experience. În S. r. trauma, & J. G. Attias (Ed.). New York: Basic Books. Preluat pe July 10, 2017, de pe <https://psycnet.apa.org/record/1999-02692-001>
- Besohloss, M., & Talbot, S. (1994). *a cele mai înalte nivele*. București: Editura Nemira.
- BNF Gallica. (fără an). *HISTOIRE D'UNE ERREUR JUDICIAIRE PAR UN TÉMOIN DE LA VÉRITÉ*. Preluat pe August 28, 2017, de pe <https://gallica.bnf.fr/>: <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k1265850h/f15.image>
- Bodenhamer, B., & Hall, M. (2008). *Manual de utilizare a creierului*. București: Editura Excalibura.
- Boghossian, P. (2011). Socratic Pedagogy: Perplexity, humiliation, shame and a broken egg. *Educational Philosophy and Theory*, 44(7), 710-720. Preluat pe January 27, 2017, de pe <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1469-5812.2011.00773.x>
- Borum, R., Kleinman, S., & Gelles, M. G. (2013). Interview and Interrogation: A Perspective and Update from the USA. În R. Milne, S. Savage, & T. Williamson (Ed.), *International Developments in Investigative Interviewing* (pg. 118-128). Devon: Willan Publishing. Preluat pe July 19, 2016, de pe https://www.researchgate.net/publication/255669668_Interview_and_Interrogation_A_Perspective_and_Update_from_the_USA
- Boudon, R. (1998). *Efecte perverse și ordine socială*. București: Editura Eurosong & Book.
- Brenner, J. (2011). *America the Vulnerable: Inside the New Threat Matrix of Digital Espionage, Crime, and Warfare*. New York: The Penguin Press. Preluat pe July 11, 2017, de pe https://books.google.ro/books?id=UVKo2YoOQrEC&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
- Brown, A. (2011, July 28). *The Grey Line. Modern Corporate Espionage and Counter Intelligence*. Preluat pe March 03, 2017, de pe <https://ro.scribd.com/>: <https://ro.scribd.com/read/206815606/The-Grey-Line-Modern-Corporate-Espionage-and-Counter-Intelligence>
- Brown, J. S., & Duguid, P. (2000). *The Social Life of Information*. Boston: Harvard Business School Press.
- Bruneau, T. C., & Matei, F. C. (2010). Intelligence in the developing democracies: the quest for transparency and effectiveness. În L. K. Johnson (Ed.), *Security Intelligence, The Oxford Handbook of National*. Taylor & Francis. doi:DOI: 10.1093/oxfordhb/9780195375886.003.0045
- Buhler, G. (fără an). The Laws of Manu, Sacred Books of the East. 25. (F. M. Muller, Ed.) Preluat pe March 20, 2017, de pe <http://www.sacred-texts.com/hin/manu.htm>
- Bull, R., & Walsh, D. (2010). What really happens in police interviews? A study comparing interviewing skills against interviewing outcomes. *The British Psychological Society, Legal and Criminological Psychology*, pg. 305-321. Preluat pe June 19, 2017, de pe <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1348/135532509X463356>

- Burge, J. E. (fără an). *Knowledge Elicitation Tool Classification*. Preluat pe March 13, 2016, de pe <http://web.cs.wpi.edu/~jburge/thesis/kematrix.html>
- Burkett, R. (2013, March). Rethinking an Old Approach. An alternative Framework for Agent Recruitment: From MICE to RASCLS. *Studies in Intelligence*, 57(1), 7-17. Preluat pe August 15, 2017, de pe <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol.-57-no.-1-a/vol.-57-no.-1-a-pdfs/Burkett-MICE%20to%20RASCLS.pdf>
- Business Analyst Learnings. (2015, September 12). *3 Types Of Questions You Should Avoid Asking Stakeholders*. Preluat pe October 1, 2016, de pe <https://businessanalystlearnings.com:https://businessanalystlearnings.com/blog/2015/9/12/3-types-of-questions-you-should-avoid-asking-stakeholders>
- Buștiuc, F. (2015, Martie 04). Factorul edusec®: Factorul de conștientizare și activare a atitudinii pentru educația de securitate. *Revista Intelligence*. Preluat pe June 10, 2019, de pe <https://intelligence.sri.ro/factorul-edusec-factorul-de-constientizare-si-activare-atitudinii-pentru-educatia-de-securitate/>
- C.F. (2018, 09 22). 58 ani. *Interviu semi-structurat*. (T.T., Operator interviu) București, Romania: loc public.
- C.N.S.A.S. (1971). *Între Washington și Tokio*. (D. P. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe August 02, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/Intre%20Washington%20si%20Tokio.pdf
- C.N.S.A.S. (1977). *Hăituiala îndelungată*. (p. ș. Serviciul editorial, Ed.) Preluat pe October 15, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001515.pdf
- C.N.S.A.S. (n.d.). *Index de termeni și abrevieri cu utilizare frecventă în documentele Securității*. Preluat pe June 19, 2019, de pe www.cnsas.ro: <http://www.cnsas.ro/documente/arhiva/Dictionar%20termeni.pdf>
- C.N.S.A.S. (n.d.). *Index de termeni și abrevieri cu utilizare frecventă în documentele Securității*. Preluat pe Iunie 19, 2019, de pe www.cnsas.ro: <http://www.cnsas.ro/documente/arhiva/Dictionar%20termeni.pdf>
- C.N.S.A.S. (1954). *Ordine și instrucțiuni MAI originale*. (D. G. Juridică, Ed.) Ministerul Administrației și Internelor. Preluat pe August 02, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/acte_normative/3612_004%20fila%20291-308.pdf
- C.N.S.A.S. (1967). *Arta Informațiilor - Allan Dulles*. (p. ș. Serviciul editorial, Ed.) Broșuri propagandistice și materiale pentru pregătirea aparatului de Securitate. Preluat pe September 18, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001472.pdf
- C.N.S.A.S. (1968). *Agent secret la Damasc*. (D. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe November 12, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20008712_001_p07.pdf
- C.N.S.A.S. (1968). *Fond Informativ Dosar nr. 8, Vol. nr. 8 (Vol. 8)*. Consiliul Securității Statului. Preluat pe October 29, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/acte_normative/D%203626_008%20fila%20092-098

- C.N.S.A.S. (1969). *În avanposturi informative*. (D. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe September 14, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20017448_019.pdf
- C.N.S.A.S. (1969). *Linia Viking*. (D. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe January 21, 2019, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20017448_017.pdf
- C.N.S.A.S. (1969). *Rețele informative*. (D. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe March 28, 2019, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001464.pdf
- C.N.S.A.S. (1969). *Vulturul*. Consiliul Securității Statului. Preluat pe April 14, 2019, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20017448_011.pdf
- C.N.S.A.S. (1970). *Dosarul 51* (Vol. 43). (D. P. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe November 04, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20017448_043.pdf
- C.N.S.A.S. (1970). *Fapte care nu se uită*. (D. P. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe November 02, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001513.pdf
- C.N.S.A.S. (1970). *Rețeaua marelui șef*. (D. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe February 11, 2019, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001524.pdf
- C.N.S.A.S. (1971). *Singur printre dușmani*. (D. p. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe April 20, 2019, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/Singur%20printre%20dusmani.pdf
- C.N.S.A.S. (1971). *Sistemul informativ al S.U.A.* (Vol. 11). (D. P. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe October 21, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001493.pdf
- C.N.S.A.S. (1972). *Oameni ai informațiilor*. (D. P. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe November 03, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001521.pdf
- C.N.S.A.S. (1972). *Operația „Long Saut”*. (p. d. Oficiul pentru propagandă, Ed.) Ministerul de Interne. Preluat pe November 28, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/Operatia%20Long%20Saut.pdf
- C.N.S.A.S. (1972). *Război secret între Tel Aviv și Cairo*. (D. P. Învățămint, Ed.) Consiliul Securității Statului. Preluat pe November 02, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/Tel%20Aviv%20si%20Cairo.pdf
- C.N.S.A.S. (1977). *Ce știm și ce nu știm despre C.I.A.* (P. ș. Serviciul Editorial, Ed.) Ministerul de Interne. Preluat pe January 16, 2019, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001458.pdf
- C.N.S.A.S. (1977). *Hăituiala îndelungată*. (p. ș. Serviciul editorial, Ed.) Ministerul de Interne. Preluat pe Octombrie 15, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20001515.pdf

- C.N.S.A.S. (1977). *Marile bătălii secrete ale celui de-al Doilea Război Mondial*. (p. ș. Serviciul editorial, Ed.) București: Ministerul de Interne. Preluat pe Noiembrie 14, 2018, de pe http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/Marile%20batalii%20secrete.pdf
- C.N.S.A.S. (1979). *Ghid bibliografic privind problemele muncii de informații și contrainformații tratate în lucrările realizate pe bază de traducere editate în Ministerul de Interne*. Preluat pe November 14, 2018, de pe www.cnsas.ro: http://www.cnsas.ro/documente/materiale_didactice/D%20008712_001_p07.pdf
- Cambridge Dictionary Online*. (fără an). Preluat pe 08 09, 2016, de pe Cambridge Dictionary: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/intelligence>
- Cameron, R. (2015, July 2). Mixed Methods Research Workshop. Melbourne, Australia: Deakin University. Preluat pe 11 09, 2018, de pe https://www.deakin.edu.au/__data/assets/pdf_file/0020/681023/Dr-r-cameron_mixed-methodology.pdf
- Cazan, A. G. (1997). *Introducere în filozofie. De la antici la Kant*. București: Editura Actami.
- Center, D. T. (2004). Doctrinal Implications of Operational Net Assessment. (T. J. Center, Ed.) (Pamphlet 4). Preluat pe 08 18, 2016, de pe https://archive.org/details/DTIC_ADA423983
- Chardin, P. T. (1966). *The vision of the past*. Collins.
- Charney, D. L., & Irvin, M. a. (2016, Spring). A Guide to the Psychology of Espionage. *Intelligencer: Journal of U.S. Studies*, 71-77. Preluat pe August 19, 2017, de pe https://www.afio.com/publications/CHARNEY_The_Psychology_of_Espionage_DRAFT_2014Aug28.pdf
- Charney, D. L., Irvin, M., & Irvin, J. A. (2016, Spring). The Psychology of Espionage. (A. o. Officers, Ed.) *The Intelligencer Journal of U.S. Intelligence Studies*, 22(1), 71-77. Preluat pe August 19, 2017, de pe www.afio.com: https://www.afio.com/publications/CHARNEY_The_Psychology_of_Espionage_DRAFT_2014Aug28.pdf
- Chelcea, S. (2007). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative* (ed. 3). București: Editura Economică.
- Cherryholmes, C. H. (1992, August-September). Notes on pragmatism and scientific realism. *Educational Researcher*, 21(6), 13-17. Preluat pe March 13, 2019, de pe https://www.depts.ttu.edu/education/our-people/Faculty/additional_pages/duemer/epsy_5382_class_materials/Notes-on-pragmatism-and-scientific-realism.pdf
- Chraif, M. (2010-2011). Psihologia muncii. (F. d. Educației, Ed.) București, România: Universitatea București. Preluat pe 02 21, 2019, de pe https://www.academia.edu/7983164/Psihologia_Muncii_-_M_Chraif
- Church, C. (1976). *Raportul final al Comisiei de Studiu a operațiunilor guvernamentale cu privire la activitățile de intelligence*. Washington DC: Congresul SUA. Preluat pe 08 19, 2016, de pe <http://www.intelligence.senate.gov/resources/intelligence-related-commissions>

- CIA Central Intelligence Agency. (1959). *Basic Concepts of the Intelligence Process*. General CIA Records. CIA Central Intelligence Agency. Preluat pe October 10, 2017, de pe <https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/CIA-RDP78-02646R000100050001-1.pdf>
- CIA Central Intelligence Agency. (1999). *Consumer's Guide to Intelligence*. (D. C. Washington, Editor) doi:https://archive.org/details/consumersguide_tenet/page/n5/mode/2up
- CIA Central Intelligence Agency. (2007). *What is Intelligence?* Preluat pe November 07, 2018, de pe <https://www.cia.gov/news-information/>: <https://www.cia.gov/news-information/featured-story-archive/2007-featured-story-archive/what-is-intelligence.html>
- CIA Cold War Records. (fără an). *America's First Satellite Program*. CIA History Staff; Center for the Study of Intelligence. Preluat pe December 18, 2016, de pe <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/books-and-monographs/corona.pdf>
- Cialdini, R. (1984). *Influence: The Psychology of Persuasion*. Quill/William Morrow.
- Clark, R. M. (2013, Fall/Winter). Guide to the Study of Intelligence. *The Intelligence Journal of U.S. Intelligence Studies*, 20(2), pg. 47-51. Preluat pe 11 10, 2016, de pe https://www.afio.com/publications/CLARK%20Pages%20from%20AFIO_INTEL_FALLWINTER2013_Vol20_No2.pdf
- Clarke, C., Milne, R., & Bull, R. (2011, July 25). Interviewing suspects of crime: The impact of PEACE training, supervision and the presence of a legal advisor. *Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling*, 8(2). doi:<https://doi.org/10.1002/jip.144>
- Clausen, I., & Miller, E. A. (2012, April). *Intelligence Revolution 1960: Retrieving the Corona Imagery that Helped Win the Cold War*. (R. A. McDonald, & C. V. Hastings, Ed.) Preluat pe April 02, 2017, de pe <https://www.nro.gov/>: https://www.nro.gov/Portals/65/documents/history/csnr/corona/Intel_Revolution_Web.pdf
- Clauser, J. K., & Weir, S. M. (1976). *Intelligence Research Methodology, an Introduction to Techniques and Procedures for Conducting Research in Defense Intelligence*. Washington DC: Defense Intelligence School. Preluat pe 08 18, 2016, de pe https://archive.org/stream/clauser_intel/clauser_intel_djvu.txt
- Clunan, A. L., & Trinkunas, H. A. (2010). *Ungoverned Spaces. Alternatives to State Authority in an Era of Softened Sovereignty*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Cogan, C. (2004, September 08). Hunters Not Gatherers: Intelligence in the Twenty-First Century. *Intelligence and National Security*, 19(2), 304-321. doi:<https://doi.org/10.1080/0268452042000302010>
- Collins English Dictionary – Complete and Unabridged, 12th Edition Online. (2014). *HUMINT*. Preluat pe May 11, 2017, de pe <http://www.thefreedictionary.com/>: <http://www.thefreedictionary.com/HUMINT>
- Committee Study of the Central Intelligence Agency's Detention and Interrogation Program. (2014). *The United States senate report on CIA detention interrogation program*. Senate Select Committee on Intelligence. Preluat pe October 21, 2016, de pe <https://www.amnestyusa.org/pdfs/sscistudy1.pdf>

- Cooke, N. J. (1994, December). Varieties of Knowledge Elicitation Techniques. *International Journal of Human – Computer Studies*, 41(6), 801-849. Preluat pe May 20, 2016, de pe <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1071581984710834?via%3Dihub>
- Corson, W. R., & Crowley, R. T. (1985). *The New KGB: Engine of Soviet Power*. New York: Morrow.
- Coșeriu, E. (2009). *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Creswell, J. W. (2014). *Research Design. Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches* (ed. 4). Los Angeles; London; New Delhi: Sage publications INC. Preluat pe March 1, 2019, de pe <http://englishlangkan.com/produk/E%20Book%20Research%20Design%20Cresswell%202014.pdf>
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (ed. 2). Thousand Oaks: CA: Sage.
- Crosston, M., & Valli, F. (2017, January). An Intelligence Civil War: HUMINT vs. TECHINT. *Cyber, Intelligence, and Security*, 67-82. Preluat pe November 13, 2016, de pe <https://www.inss.org.il/he/wp-content/uploads/sites/2/systemfiles/An%20Intelligence%20Civil%20War%20“HUMINT”%20vs.%20“TECHINT”.pdf>
- Curtiss, P. R., & Warren, P. W. (1974, 03). The Dynamics of Life Skills Coaching. Life Skills Series. Department Of Manpower And Immigration. Preluat pe 11 03, 2019, de pe <https://eric.ed.gov/?id=ED087852>
- D.M. (2019, 02 12). 49 ani. (T.T., Operator interviu)
- D.V. (2018, 09 14). 56 ani. (T.T., Operator interviu)
- Dacis, M. H., Conklin, L., Smith, A., & Leuce, C. (fără an). Effect of perspective taking on the cognitive representation of persons: A merging of self and other. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70(4), 713-726. doi:doi:10.1037/0022-3514.70.4.713
- Davenport, T. H. (2005). *Thinking for a Living: How to Get Better Performance and Results from Knowledge Workers*. Harvard Business Review Press.
- Davenport, T. H., & Laurence, P. (1997). *Working Knowledge: How Organizations Manage What They Know*. Boston, Harvard Business School Press: Harvard Business School Press.
- Davis, D., & O'Donohue, W. (fără an). The road to perdition: “Extreme influence” tactics in the interrogation room. În W. T. O'Donohue, & E. Levensky (Ed.), *Handbook of forensic psychology* (pg. 897-996). New York: Elsevier Academic Press. Preluat pe November 11, 2016, de pe https://www.researchgate.net/publication/256701530_Davis_D_O'Donohue_W_T_2004_The_road_to_perdition_Extreme_influence_tactics_in_the_interrogation_room_In_W_T_O'Donohue_E_Levensky_Eds_Handbook_of_forensic_psychology_pp_897-996_New_York_Elsevier_Academ
- Deac, I. (2005). *Informare și relații publice în timpul operațiilor*. București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”.
- Defence, M. O. (2010, 12 01). *Understanding and decision making (JDP 04)*. Preluat de pe <https://www.gov.uk/>: <https://www.gov.uk/government/publications/jdp-04-understanding>

- Defence, M. o. (2011, 08 01). *Joint Doctrine Publication 2-00: understanding and intelligence support to joint operations (third edition: change 1)*. Preluat de pe https://www.gov.uk/https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/311572/20110830_jdp2_00_ed3_with_change1.pdf
- Delp, B. T. (2008). *Ethnographic Intelligence (ETHINT) and Cultural Intelligence (CULINT), Employing Under-Utilized Strategic Intelligence Gathering Disciplines for More Effective Diplomatic and Military Planning*. Research and Scholarship. Harrisonburg, Virginia: James Madison University. Preluat pe January 17, 2016, de pe James Madison University: <https://www.scribd.com/document/104649589/Ethnographic-and-Cultural-Intelligence>
- Denece, E. (2013). *Proceedings of the XVIIIth International Conference – Intelligence in the Knowledge Society*. București: Editura Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”.
- Department of Defense. (1989). *Joint Publication 1-02; Dictionary of Military and Associated Terms*. Preluat pe December 20, 2019, de pe <https://books.google.ro/books?id=FsX8v8dBFw8C&pg=PA128&dq=nato+NATO+Glossary+of+Terms+and+Definitions+elicitation&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwjmmq7TyZznAhWRs4sKHUFyD00Q6AEIKTAA#v=onepage&q=nato%20NATO%20Glossary%20of%20Terms%20and%20Definitions%20Elicitation&f=>
- Department of Defense. (2010, November 08). *Joint Publication 1-02; Dictionary of Military and Associated Terms*. Preluat pe July 05, 2017, de pe https://fas.org/https://fas.org/irp/doddir/dod/jp1_02.pdf
- Desmaretz, G. (2002). *Totul despre spionaj. Ghid practic de informare clandestină*. București : Editura Polirom.
- Detectivi-Iași. (2019). *Secțiunea: termeni, Concepte și Sintagme*. Preluat pe June 12, 2019, de pe Detectivi-Iași.ro: <http://www.detectivi-iasi.ro/ro/informatii-utile>
- Dexter, L. A. (1969). *Elite and Specialized Interviewing* (ed. 1). Evanston: Northwestern University Press.
- Dictionary.com. (fără an). *covert action*. Preluat pe May 19, 2017, de pe <https://www.dictionary.com/https://www.dictionary.com/browse/covert-action>
- Dictionary.com. (fără an). *HUMINT*. Preluat pe July 21, 2017, de pe <https://www.dictionary.com/https://www.dictionary.com/browse/humint>
- dictionary.reverso.net. (fără an). *Reverso Dictionary*. Preluat de pe <https://dictionary.reverso.net/https://dictionary.reverso.net/french-definition/information>
- Dilanian, K. (2012, September 25). CIA's exit from Benghazi, Libya, draws criticism from exofficers. *Los Angeles Times*. Preluat pe September 27, 2016, de pe <https://www.latimes.com/https://www.latimes.com/world/la-xpm-2012-sep-25-la-fg-cia-libya-20120926-story.html>
- Donovan, W. B. (2011). *Wild Bill Donovan: The Spymaster Who Created the OSS and Modern American Espionage*. New York: Free Press.
- Dorwart, J. M. (1979). *The Office of Naval Intelligence: The Birth of America's First Intelligence Agency*. Annapolis: Naval Institute Press. Preluat pe June 20, 2017, de pe https://books.google.ro/books?redir_esc=y&hl=ro&id=6y64AAAAIAAJ&focus=searchwithinvolume&q=housekeeper
- Drâmba, O. (1984). *Istoria culturii și civilizației* (Vol. 1). București: Editura Științifică și Enciclopedică.

- Dujmovic, N. (2005). Fifty Years of Studies in Intelligence: Building an Intelligence Literature. *Studies in Intelligence*, 49. Preluat pe Martie 29, 2017, de pe https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol49no4/Fifty_Years_1.htm
- Dulles, A. (1965). *The Craft of Intelligence*. New-York: Harper and Row.
- Duvager, M. (1961). *Méthodes des sciences sociales*. Paris: PUF.
- Duvenage, M. A. (2010, March). Intelligence Analysis in the Knowledge Age; An Analysis of the Challenges facing the Practice of Intelligence Analysis. Stellenbosch University. Preluat pe 12 28, 2016, de pe <https://scholar.sun.ac.za/handle/10019.1/3087>
- Dvornik, F. (1974). *Origins of intelligence*. New Jersey: Rutger University Press.
- Dwerpe, A. (1998). *Spionul – antropologia secretului de stat contemporan*. București: Editura Nemira.
- Epopoea lui Ghilgamesh*. (2008). (V. Șerbănescu, Trad.) București: Editura Mondero.
- Erlandson, D. A., Harris, E. L., Skipper, B. L., & Allen, S. D. (1993). *Qualitative research design: An interactive approach*. Newbury Park: CA: Sage.
- Europene, C. U. (2018, 06 04). Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățare pe tot parcursul vieții. *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Consiliul Uniunii Europene. Preluat pe 07 02, 2019, de pe [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=LT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=LT)
- Evans, J. R., Houston, K. A., Meissner, C. A., Amy B Ross, J. R., Woesthoff, S. A., & Kleinman, S. M. (2014, November). An Empirical Evaluation of Intelligence-gathering Interrogation Techniques from the United States Army Field Manual. *Applied Cognitive Psychology*, 28, 867-875. Preluat pe December 27, 2016, de pe https://www.researchgate.net/profile/Steven_Kleinman2/publication/265171855_An_Empirical_Evaluation_of_Intelligence-gathering_Interrogation_Techniques_from_the_United_States_Army_Field_Manual/links/56a8eb2f08aeea2a204984bf.pdf
- Evans, J. R., Meissner, C. A., Brandon, S. E., Russano, M. B., & Kleinman, S. M. (2010, Summer). Criminal versus HUMINT interrogations: The importance of psychological science improving interrogative practice. *The Journal of Psychiatry & Law*, 215-219. Preluat pe June 14, 2017, de pe https://www.researchgate.net/publication/273490397_Criminal_versus_HUMINT_Interrogations_The_Importance_of_Psychological_Science_to_Improving_Interrogative_Practice
- F.B.I. (2019). *FBI, Documents - Elicitation Techniques*. Preluat pe Mai 05, 2019, de pe www.fbi.gov: <https://www.fbi.gov/file-repository/elicitation-brochure.pdf/view>
- F.O.G. (2018, 11 05). 56 ani. (T.T., Operator interviu)
- FAS Federation of American Scientists. (fără an). *Active Measures*. Preluat pe May 19, 2017, de pe <https://fas.org/>: <https://fas.org/irp/world/russia/kgb/su0523.htm>
- Fasting, K., & Sand, T. S. (2010). Military and gender issues: A categorized research bibliography. *Moving Soldiers - Soldaten i bevegelse*. (A. M. Sookermy, Ed.) Oslo, Norvegia: The Norwegian Defence University CollegeNorwegian School of Sport Sciences/Defence institute. Preluat pe 03 23, 2019, de pe https://www.researchgate.net/publication/278084297_Military_and_gender_issues_A_categorized_research_bibliography

- Federal Bureau of Investigation FBI. (2019). *FBI, Documents - Elicitation Techniques*. Preluat pe May 5, 2019, de pe [www.fbi.gov](https://www.fbi.gov/file-repository/elicitation-brochure.pdf/view): <https://www.fbi.gov/file-repository/elicitation-brochure.pdf/view>
- Federal Bureau of Investigation FBI. (fără an). *High-Value Detainee Interrogation Group*. Preluat pe March 29, 2017, de pe <https://www.fbi.gov/>: <https://www.fbi.gov/about/leadership-and-structure/national-security-branch/high-value-detainee-interrogation-group>
- Federal Register. (2009, January 27). Executive Order 13491 of January 22 2009: Ensuring Lawful Interrogations. 74. US. Preluat pe December 03, 2017, de pe <https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2009-01-27/pdf/E9-1885.pdf>
- Federation of American Scientists FAS. (fără an). *The Intelligence CYcle*. Preluat pe November 11, 2018, de pe <https://fas.org/>: <https://fas.org/irp/cia/product/facttell/intcycle.htm>
- Fisher, R. P., & Perez, V. (2007). Memory-enhancing techniques for interviewing crime suspects. În S. Å. Christianson (Ed.), *Wiley series in the psychology of crime, policing and law. Offenders' memories of violent crimes* (pg. 329–354). John Wiley & Sons Ltd. Preluat pe May 19, 2016, de pe <https://psycnet.apa.org/record/2007-01625-014>
- Fisher, R., & Geiselman, R. E. (1992). Memory-Enhancing Techniques for Investigative Interviewing: The Cognitive Interview. În R. Fisher, & R. E. Geiselman, *Interviewing Witnesses and Victims*. Springfield. Preluat pe September 21, 2019, de pe https://www.psych.ucla.edu/sites/default/files/documents/other/Current_CI_Research.docx
- Fisher, R., & Perez, V. (2006). Memory-enhancing techniques for interviewing crime suspects. În S. Å. Christianson (Ed.), *Offenders', memories of violent crimes* (ed. 1, pg. 329-354). John Wiley & Sons Ltd.
- Forces, T. D. (1995). Joint Intelligence Doctrine B-GG-005-004/AF-008. Canada. Preluat pe 12 12, 2016, de pe <http://www.forces.gc.ca/>
- Friedman, G. (1997). *The Intelligence Edge: How to profit in the Informantion Age*. New York: Crown Publishers.
- Galinsky, A. D., Maddux, W. W., & Gilin, D. W. (2008, April 01). Why it pays to get inside the head of your opponent. The differential effects of perspective taking and empathy in negotiations. *Psychological Science*, 378-384. doi:doi:10.1111/j.1467-9280.2008.02096.x
- Garbin, C. (2007). *Research Methods & Data Analysis (Course materials 2007)*. Preluat pe February 17, 2019, de pe Training in Quantitative Psychology at UNL: <https://psych.unl.edu/psycrs/>
- Garett, J. (2015, April 19). Human Intelligence: the Discipline the Intelligence Community Must Struggle to Rediscover. School of Security and Global Studies. Preluat pe November 20, 2016, de pe https://www.academia.edu/28137404/Human_Intelligence_The_Discipline_the_Intelligence_Community_Must_Struggle_to_Recover
- Garst, R. D., & Gross, M. L. (1997). On Becoming in Intelligence Analyst. (C. Quarterly, Ed.) *Defense Intelligence Journal*, 2(6), pg. 47-59. Preluat de pe https://www.nsa.gov/Portals/70/documents/news-features/declassified-documents/cryptologic-quarterly/intelligence_analysis.pdf
- Garthoff, D. F. (2005). *Directors of Central Intelligence as Leaders of the U.S. Intelligence Community 1946-2005*. (T. C. ofIntelligence, Ed.) Preluat pe May 29, 2017, de pe <https://www.cia.gov/>: <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/books-and->

monographs/directors-of-central-intelligence-as-leaders-of-the-u-s-intelligence-community/dci_leaders.pdf

- Geiselman, R. F., & R., E. (1992). *Memory-Enhancing Techniques for Investigative Interviewing: The Cognitive Interview*. Sorubgfield: IL: Charles C. ThomasPublisher. Preluat pe 12 23, 2016, de pe https://www.researchgate.net/publication/232531425_Memory-Enhancing_Techniques_for_Investigative_Interviewing_The_Cognitive_Interview
- Gene, B., Castro, D., & Milles, A. (2003, 05 07). Data, Information, Knowledge, and Wisdom. Preluat pe 11 11, 2015, de pe <http://outsights.com/systems/dikw/dikw.htm>
- Ghiglione, R., & Matalon, B. (1977/1998). *Les enquêtes sociologiques. Théories et pratique*. Paris: Armand Colin.
- Gill, P., & Phythiam, M. (2006). *Intelligence in an Insecure World*. Malden: Polity Press.
- Gill, P., Marrin, S., & Phythiam, M. (2009). *Intelligence Theory:Key Questions and Debates*. Routledge.
- Gilmore, G. J. (2016, April 12). *DoD to Set Up Joint Intelligence Operations Centers Worldwide*. Preluat pe June 20, 2017, de pe <https://archive.defense.gov/>: <https://archive.defense.gov/news/newsarticle.aspx?id=15475>
- Giorgi, A. (2009). *The descriptive phenomenological method in psychology. A modified Husserlian approach*. Pittsburgh: PA Duquesne University Press.
- Glăvan, E. (2014). *Curs Explicația Sociologică 2013-2014 - Percheziții a la carte: analiza de conținut*. Bucuresti. Preluat pe Mai 12, 2019, de pe http://doctorat-sociologie.ro/wpdp/wp-content/uploads/2017/09/es_s2_eg_2014_analiza_continut.pdf
- Godfrey, E., & Harris, D. (1971). *Basic Elements of Intelligence: A Manual of Theory, Structure and Procedures for Use by Law Enforcement Agencies Against Organized Crime* (Vol. 2). Washington DC: U.S. Government Printing Office. Preluat pe 12 20, 2016, de pe <https://books.google.ro/books?id=gjY3hQ5M6UcC&pg=PA1&lpg=PA1&dq=Basic+Elements+of+Intelligence:+A+Manual+of+Theory,+Structure+and+Procedures+for+Use+by+Law+Enforcement+Agencies+Against+Organized+Crime&source=bl&ots=5Euj5vzUN0&sig=ACfU3U3a2fSs5xNT9qw7iblmK>
- Gogner, A., Litting, B., & Menz, W. (2005). *Das Experten-interview. Theorie, Methode, Anwendung. 2. (Auflage, Ed.)* Wiesbaden:Verlag für Sozialwissenschaften.
- Graham, J. (fără an). *Intelligence Collection and Systems Thinking*. Preluat pe September 28, 2017, de pe https://automaticballpoint.com: <https://automaticballpoint.com/2016/01/06/intelligence-collection-and-systems-thinking/#respond>
- Granahag, P. A. (2010). The Scharff-technique: Background and the First Scientific Testing. *Professional Development Seminar*. High-value Detainee Interrogation Group, HIG, FBI.
- Granahag, P. A., & Hartwig, M. (2008). A new theoretical perspective on deception detection: On the psychology of instrumental mind-reading. *Psychology Crime and Law*, 14(3), 189-200. Preluat pe february 10, 2017, de pe https://www.researchgate.net/publication/240236789_A_new_theoretical_perspective_on_deception_detection_On_the_psychology_of_instrumental_mind-reading

- Granhag, P. A., Kleinman, S. M., & Oleszkiewicz, S. (2016). The Scharff technique: On how to effectively elicit intelligence from human sources. *International Journal of Intelligence and Counter Intelligence*, 29, 132-150. doi:<http://dx.doi.org/10.1080/08850607.2015.1083341>
- Granhag, P. A., Montecinos, S. C., & Oleszkiewicz, S. (2013, March 22). Eliciting intelligence from sources: The first scientific test of the Scharff technique. *Legal and Criminological Psychological Society*, 20(1), pg. 96-113. Preluat pe February 02, 2017, de pe https://www.academia.edu/22800307/Eliciting_intelligence_from_sources_The_first_scientific_test_of_the_Scharff_technique
- Granhag, P. A., Oleszkiewicz, S., Sakrisvold, M. L., & Kleinman, S. M. (2019, September 25). The Scharff technique: training military intelligence officers to elicit information from small cells of sources. *Psychology, Crime & Law*. Preluat pe November 12, 2019, de pe <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1068316X.2019.1669600>
- Granhag, P. A., Oleszkiewicz, S., Strömwall, L. A., & Kleinman, S. (2014, December). Eliciting Intelligence With the Scharff Technique: Interviewing More and Less Cooperative and Capable Sources. *Psychology Public Policy and Law*, 21(1). Preluat pe November 17, 2017, de pe https://www.researchgate.net/publication/271513545_Eliciting_Intelligence_With_the_Scharff_Technique_Interviewing_More_and_Less_Cooperative_and_Capable_Sources
- H.H. (2018, 07 03). 85 ani. (T.T., Operator interviu)
- Hadnagy, C. (2010). *Social Engineering: The Art of Human Hacking*. Indianapolis, Indiana: Wiley Publishing Inc.
- Hall, L. M., & Bodenhamer, B. G. (2012). *Manual de utilizare a creierului* (Vol. 2). București: Editura Vidia.
- Hartwig, M., & Bond, C. F. (2014, July 09). Lie Detection from Multiple Cues: A Meta-analysis. *Applied Cognitive Psychology*, 8(5). Preluat pe May 02, 2017, de pe <https://doi.org/10.1002/acp.3052>
- Hartwig, M., Meissner, C. A., & Semel, M. (2014, February 11). Human Intelligence Interviewing and Interrogation: Assessing the Challenges of Developing an Ethical, Evidence-based Approach. (R. Bull, Ed.) *Investigative Interviewing*, pg. 209-228. Preluat pe September 07, 2017, de pe https://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-1-4614-9642-7_11
- Haynes, J. E., & Klehe, H. (2006). *Early Cold War Spies: The Espionage Trials That Shaped American Politics*. (C. U. Press, Ed.) Preluat pe May 04, 2017, de pe <https://www.cia.gov/>: <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol51no2/intelligence-in-recent-public-literature.html>
- Headquarters Department of the Army. (2006, September 6). *Field Manual no. 2-22.3 Human Intelligence Collector Operations*. Military Law, Headquarters Department of the Army, Washington DC. Preluat pe May 15, 2019, de pe www.loc.gov: https://www.loc.gov/rr/frd/Military_Law/pdf/human-intell-collector-operations.pdf
- Helga, H. (1991, March). The Security Puzzle: Theory-Building and Discipline-Building in International Security. *International Studies Quarterly*, 35(1).
- Herman, M. (1996). *Intelligence Power in Peace and War*. Cambridge University Press.
- Herman, M. (2001). *Intelligence Services in the Information Age. Theory and Practice*. London; Portland: Frank Cass Publishers.

- Herman, M. (2004, Summer). Ethics and Intelligence after September 2001. *Intelligence and National Security*, 19(2), 342-358. Preluat pe February 05, 2017, de pe <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0268452042000302038>
- Herodot. (1961). *Istории* (Vol. 1, Cartea 1, Capitolul 114, Secțiunea 1). Editura Științifică.
- Hervé, A., & Williams, L. J. (2010, July 15). Principal component analysis. *Wiley interdisciplinary reviews: computational statistics* 2.4, pg. 433-459. Preluat pe September 18, 2019, de pe https://www.academia.edu/2060287/Principal_component_analysis
- Hesse-Biber, S. N. (2010). *Mixed Methods Research: Merging Theory with Practice*. New York – London: The Guilford Press.
- Heyman, H. (1985). *Intelligence / Policy Relations*. (M. T. Keagle, Ed.) Boulder: CO: Westview Press.
- Hicks, D. (1998). Thinking about Organized Crime Prevention. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 14(4), 325-350. Preluat pe 09 06, 2016, de pe <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1043986298014004002>
- Hinsley, F. H. (1993). *British Intelligence in the Second World War*. London: HMSO; Abridged Edition.
- Homer. (2012). *Iliada*. (D. Slușanschi, Trad.) București: Editura Humanitas.
- Hulnick, A. S. (2006, 12 22). What's Wrong with the Intelligence Cycle. (T. Online, Ed.) *Intelligence and National Security*, 21(6), 959-979. Preluat pe 09 04, 2016, de pe <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02684520601046291>
- Hyman, H. (1954/1975). *Secondary Analysis of Sample Surveys: Principles, Procedures, and Potentialities*. Chicago: University of Chicago Press.
- I.E. (2019, 01 10). 55 ani. (T.T., Operator interviu)
- I.M. (2018, 07 03). 62 ani. (T.T., Operator interviu)
- IBM.com. (fără an). *KMO and Bartlett's Test*. Preluat pe 09 20, 2019, de pe https://www.ibm.com/support/knowledgecenter/SSLVMB_26.0.0/statistics_casestudies_project_ddita/spss/tutorials/fac_telco_kmo_01.html
- Idson, L. C., Chugh, D., Bereby-Meyer, Y., Moran, S., Grosskopf, B., & Bazerman, M. (2004, June 11). Overcoming focusing failures in competitive environments. *Journal of Behavioral Decision Making*, 17(3). doi:<https://doi.org/10.1002/bdm.467>
- Inbau, F., & Reid, J. (1963). *Criminal interrogation and confession*. Baltimore: MD: Williams & Wilkins.
- Institutul de Științe ale Educației. (fără an). *Documente de referință pentru competențele cheie europene*. Preluat pe January 10, 2020, de pe <https://www.ise.ro/>: <https://www.ise.ro/documente-de-referinta-pentru-competentele-cheie-europene/>
- IntellBriefs. (2010, March 25). *Elicitation Techniques for the Intelligence Professional*. Preluat pe June 12, 2016, de pe <http://intellbriefs.blogspot.com/>: <http://intellbriefs.blogspot.com/2010/03/httpsourcesandmethods.html>
- Intelligence, U. S. (1994). *Intelligence Authorization Act for Fiscal Year 1995*. Washington: U.S. Government Printing Office. Preluat de pe <https://www.intelligence.senate.gov/laws/intelligence-authorization-act-fy-1995>
- Iordan, I. (1956). *Limba română contemporană* (ed. 2). București: Editura Ministerului Învățământului.

- Isenberg, D. (1989, April 7). *The Pitfalls of U.S. Covert Operations*. Preluat pe May 28, 2017, de pe <https://www.cato.org/>: <https://www.cato.org/publications/policy-analysis/pitfalls-us-covert-operations>
- ISO.org. (fără an). ISO/IEC GUIDE 2:2004 Standardization and related activities - General vocabulary. Preluat de pe <https://www.iso.org/standard/39976.html>
- Israel, I. B. (1989). *Philosophy and Methodology of Intelligence: the Logic of Estimate Proces, Intelligence and National Security*. London: Frank Cass and Company Limited. Preluat de pe https://www.e-education.psu.edu/drupal6/files/sgam/Phil_Method_Intel_Ben_Irael_1989.pdf
- Johnson, L. K. (2011). *National Security Intelligence: Secret Operations in Defense of the Democracies*. Polity Press.
- Johnson, W. R. (2009). *Thwarting Enemies at Home and Abroad: How to Be a Counterintelligence Officer*. Georgetown: University Press.
- Johnston, R. (2005). *Analytical culture in the U.S. intelligence community: An ethnographic study*. Washington DC: Center for the Study of Intelligence.
- Joint Intelligence. (2013, October 22). *Joint Publication 2-0*. Preluat de pe https://www.jcs.mil/Portals/36/Documents/Doctrine/pubs/jp2_0.pdf
- Joint Intelligence preparation of the Operational Environment. (2014, May 21). *Joint Publication 2-01.3*. Preluat de pe <http://fas.org/irp/doddir/dod/jp2-01-3.pdf>
- Jolliffe, I. T., & Cadima, J. (2016, April 13). Principal component analysis: a review and recent developments. *Philosophical Transactions. Series A, Mathematical, Physical, and Engineering Sciences*. Preluat pe September 20, 2019, de pe <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4792409/>
- Jones, I. (2008). The human factor: Inside the CIA's Dysfunctional Intelligence Culture. În G. Margolis, *The Lack of HUMINT: A Recurring Intelligence Problem*. New York: New York: Encounter Books. Preluat pe February 20, 2017, de pe <https://www.scribd.com/document/266274418/US-Neglects-HUMINT-Focuses-on-Tech>
- Jones, I. (2011). The NATO Terminology Programme and NATOTerm. NATO Standardization Staff Group. Preluat pe January 10, 2017, de pe <http://mt-archive.info/Aslib-2011-Jones.pdf>
- Kahn, D. (2001). Intelligence in World War II: A Survey. *Journal of Intelligence History Volume, 1(1)*, 1-20. Preluat pe March 26, 2017, de pe <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/16161262.2001.10555043?src=recsys>
- Kautilya's Arthashastra. (1915). (Bangalore: Government Press). (R. Shamasastri, Trad.) Preluat pe July 18, 2017, de pe https://csboa.com/eBooks/Arthashastra_of_Chanakya_-_English.pdf
- Kendall, W. (1949). The Function of Intelligence. În H. Ucak, *A Descriptive Study of the Intelligence Community in the United States of America* (pg. 22-26). World Politics. Preluat pe 10 01, 2016, de pe <https://pdfs.semanticscholar.org/0904/4182d0367c9570f7a0aab5b15218e96ae584.pdf>
- Kent, S. (1946, Autumn). Prospects for the National Intelligence Service. 36, p. 117.
- Kent, S. (1949). *Strategic Intelligence for American World Policy*. Princeton: Princenton University Press,.

- Kent, S. (1964, Fall). Words of Estimative Probability. *Studies in Intelligence*. Preluat pe 10 20, 2016, de pe <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/books-and-monographs/sherman-kent-and-the-board-of-national-estimates-collected-essays/6words.html>
- Khazan, O. (2013, June 17). Gentlemen Reading Each Others' Mail: A Brief History of Diplomatic Spying. *The Atlantic*. Preluat pe May 04, 2017, de pe <https://www.theatlantic.com/international/archive/2013/06/gentlemen-reading-each-others-mail-a-brief-history-of-diplomatic-spying/276940/>
- Knezic, D., Wubbels, T., Elbers, E., & Hajer, M. (2010). The Socratic Dialogue and teacher education. *Teaching and teacher education*, 26(4), 1104-1111. Preluat pe October 18, 2016, de pe <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0742051X09002601>
- Knox, D. (1988, December). Socrates: The First Professor. *Innovative Higher Education*, 23(2), pg. 115-126. Preluat pe September 03, 2017, de pe <https://link.springer.com/article/10.1023/A:1022900208893>
- Kotani, K. (2010). Japanese Intelligence in World War II. În *Michigan War Studies Review* (p. March). 03: [www.MISWR.com](http://www.miswr.com). Preluat pe March 05, 2017, de pe <http://www.miswr.com/2010/downloads/20100303.pdf>
- Krizan, L. (1999). *Occasional Paper Number Six - Intelligence Essentials for Everyone*. Washington: Joint Military Intelligence College.
- Kuhn, T. (1976). *Structura revoluțiilor științifice*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Laerd Statistics. (2019). *Principal Components Analysis (PCA) Using SPSS Statistics*. Preluat pe 08 28, 2019, de pe <https://statistics.laerd.com>: <https://statistics.laerd.com/spss-tutorials/principal-components-analysis-pca-using-spss-statistics.php#assumption3>
- Laqueur, W. (1986). *A World of Secrets - The Uses and Limits of Intelligence*. New York: NY: Basic Books.
- Larsen, D. (2012). Intelligence in the First World War: The State of the Field. *Intelligence and National Security*, 29(2). Preluat pe June 20, 2017, de pe <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02684527.2012.727070>
- Lassiter, G. D., & Meissner, C. A. (2010). *Police interrogations and false confessions: Current research, practice, and policy recommendations*. Washington DC: American Psychological Association. Preluat pe December 12, 2016, de pe https://www.researchgate.net/publication/41373928_Police_interrogations_and_false_confessions_Current_research_practice_and_policy_recommendations
- Latdict Latin Dictionary&Grammar Resources. (fără an). *specio, specere, spexi*. Preluat pe January 21, 2017, de pe <http://latin-dictionary.net/>: <http://latin-dictionary.net/definition/35443/specio-specere-spexi>
- LEFEBVRE, S. (2010). A Look at Intelligence Analysis. *International Journal of Intelligence and Counterintelligence*, 2(17), 231-264.
- Leps, C. H., & Geiselman, R. E. (2014). An Interview Protocol of Experienced Human Intelligence Collectors and Counterintelligence Agents: Implications for Research. *Journal of Forensic Psychology*, 32(2), 5-24. Preluat pe May 18, 2018, de pe <https://www.psych.ucla.edu/sites/default/files/documents/publications/Leps%20%26%20Geiselman%20-%20Intell%20Adversarial%20Interviews.pdf>

- Leroy, A. S. (2001). A Two-Factor Motivational Theory for Spying Behavior. *Psychology of Espionage Reports*, 2. Preluat pe August 15, 2017, de pe <https://web.archive.org/web/20110525221325/http://www.home.earthlink.net/~lastone2/espionagearticle3.htm>
- Lewis, C. T., & Short, C. (1879). A latin dictionary. LL. D. Oxford: Clarendon Press. Preluat pe 09 29, 2016, de pe <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.04.0059:entry=intelligo>
- Lexico Oxford. (fără an). *Observation*. Preluat pe March 02, 2016, de pe <https://www.lexico.com:https://www.lexico.com/en/definition/observation>
- Litting, B. (2008, 09). Expert Interviews. Methodology and Practice. *FORUM: Qualitative Sozialforschung*, 9(3, art. 16). Preluat pe 03 21, 2019, de pe <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/1000/2184>
- Lowenthal, M. M. (1984). *U.S. Intelligence: Evolution and Anatomy*. New York: N.Y., U.S.A.: Praeger.
- Lowenthal, M. M., & Clar, R. M. (2016). *The 5 Disciplines of Intelligence Collection*. Los Angeles: SAGE CQ Press.
- M.I. (2018, 11 20). T.T. (6. ani, Operator interviu)
- M.V. (2018, 11 20). 75 ani. (T.T., Operator interviu)
- MacIntosh, R., & O'Gorman, K. D. (2015, September). *Mapping Research Methods*. Preluat pe October 4, 2016, de pe https://www.goodfellowpublishers.com:http://manoa.cc/Websites/imua/files/Content/5901029/Methods_Map_-_Research_Methods_2nd_Ed_-_August_2015.pdf
- Maior, G. C. (2009). Historicism, legalism și teoretizare în studiul intelligence-ului - editorial. *Revista Română de Studii de Intelligence*, 1-2, p. 6. Preluat pe Februarie 19, 2016, de pe <https://animv.ro/revista-romana-de-studii-de-intelligence-nr-1-2/>
- Maiorescu, T. (1978). *În contra direcției de astăzi în cultura română* (Vol. 1). București: Minerva.
- Mandel, R. (2011). *Dark Logic: Transnational Criminal Tactics and Global Security*. Stanford CA: Stanford University Press,.
- Manen, J. v. (1990). *Researching lived experience*. New York: State University of New York Press.
- Margolis, G. (2013, Soring). The Lack of HUMINT: A Recurring Intelligence Problem. 4. North Carolina, US: Global Security Studies.
- Martens, F. T. (1986, 09 25-26). The Intelligence Function. *Major Issues in Organized Crime Control*. Washington DC: Northwest Policy Studies Center. Preluat pe 09 09, 2016, de pe <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/Digitization/106775NCJRS.pdf>
- Massachusetts Historical Society. (fără an). *Collection Guides - Francis Cabot Lowell*. Preluat pe July 01, 2017, de pe <http://www.masshist.org/:http://www.masshist.org/collection-guides/view/fa0251>
- Maxwell, J. (2005). *Qualitative research design: An interactive approach* (ed. 2). Thousand Oaks: CA: Sage.
- May, L., & Granhag, P. A. (2016, July 2). Using the Scharff-technique to elicit information: How to effectively establish the "illusion of knowing it all"? *The European Journal of Psychology Applied*

to *Legal Context*, 8(2), pg. 79-85. Preluat pe August 27, 2017, de pe <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1889186116300014>

Mayer, H. E. (1987). *Adevărata lume a intelligence-ului*. New York: Grove Weidenfeld.

McCarthy, S. P. (1998). The Function of Intelligence in Crisis Management Towards and Understanding of the Intelligence Producer-Consumer Dichotomy. În H. Ucak, *A Descriptive Study fo Intelligence Community in the United States of America* (p. 55). Vermont USA: Ashgate Publishing Company. Preluat pe 11 11, 2016, de pe <https://pdfs.semanticscholar.org/0904/4182d0367c9570f7a0aab5b15218e96ae584.pdf>

Medar, S. (2016, May 16). *Why Business Competitive Intelligence*. Preluat pe March 12, 2016, de pe <http://www.ibci.ro/>: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:WvZsQA8H-RAJ:www.ibci.ro/2016/05/26/why-business-competitive-intelligence/+&cd=1&hl=ro&ct=clnk&gl=ro>

Medar, S., & Lățea, C. (2007). *Intelligence pentru comandanți*. București: Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei.

Meissner, C. A., Redlich, A. D., Bhatt, S., & Brandon, S. (2012, September 01). Interview and interrogation methods and their effects on true and false confessions. *Campbell Systematic Review*, 8(1), 325-252. doi:doi:10.4073/csr.2012.13

Melville, S. C. (2016). *The Campaigns of Sargon II, King of Asiria, 721-705 B.C.* University of Oklahoma Press.

Memorandum for Chiefs of the Military Services Commanders of the Combatant Commands Directors of the Joint Staff Directorates. (fără an). Preluat pe June 15, 2017, de pe <http://www.nsci-va.org/>: <http://www.nsci-va.org/CyberReferenceLib/2010-11-joint%20Terminology%20for%20Cyberspace%20Operations.pdf>

Mertens, D. (2005). *Research and Evaluation in Education and Psychology, Integrating Diversity with Quantitative, Qualitative, and Mixed Methods* (ed. 2). SAGE.

Merton, R. K. (1987, Winter). The focused interview and focus groups: continuities and discontinuities. *Public Opinion Quatelry*, 51(4), 550-566.

MI5 Security Service. (2019). *Agent FAQs*. Preluat pe June 02, 2019, de pe Security Service MI5: <https://www.mi5.gov.uk/agent-faqs>

MI5 Security Service. (fără an). *Covert Human Intelligence Sources*. Preluat pe September 09, 2017, de pe www.mi5.gov.uk: <https://www.mi5.gov.uk/covert-human-intelligence-sources>

Ministerul Educației, C. ș. (2009, 06 29). Metodologie de realizare și utilizare a cadrului național al calificărilor din învățământul superior. București, România: Monitorul Oficial nr. 545 din 05 august 2009. Preluat pe 11 29, 2018, de pe <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/110225>

Mitchell, G. (fără an). How much data is on the internet? Preluat pe August 19, 2017, de pe <https://www.sciencefocus.com/future-technology/how-much-data-is-on-the-internet/>

Mitchell, M., & Jolley, J. (2001). *Research Design Explained* (ed. 4). Wadsworth Pub Co.

Mitnick, K., & Simon, W. L. (2005). *The Art of Intrusion: The Real Stories Behind the Exploits of Hackers, Intruders & Deceivers*. Indianapolis, Indiana: John Wiley & Sons.

- Mitnick, K., Simon, W. L., & Wozniak, S. (2002). *The Art of Deception*. Indianapolis, Indiana: John Wiley & Sons.
- Mjasland, M. T. (2009). Theaetetus: Giving Birth, or Kirkegaard's Socratic Maieutics. În *Kirkegaard and the Greek World*; (Vol. 2; Tome 1 Socrates and Plato, pg. 114-122). Ashgate Publishing Limited. Preluat pe December 12, 2017, de pe <https://books.google.ro/books?id=TAWoDQAAQBAJ&pg=PT118&lpg=PT118&dq=Theaetetus:+Giving+Birth,+or+Kierkegaard%60s+Socratic+Maieutics&source=bl&ots=e3qeKTFDlq&sig=ACfU3U00w1hAcy07Cj1kkHp3mXfeQ8xCJw&hl=ro&sa=X&ved=2ahUKEwjZv6Xm06TmA hXpmlsKHS9NAEQQ6AEwAnoECAg>
- Monitorul Oficial al României. (2011, 01 05). Legea educației naționale nr. 1 din 05.01.2011. *Partea I; nr. 18; din 10 ianuarie 2011*. Monitorul Oficial al României. Preluat pe 08 07, 2018, de pe https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Legislatie/2019/Legea%20nr%201%20Educati ei%20Nationale%20actualizata%202019.pdf
- Moore, D. T. (2005, Autumn/Winter). Species of Competencies for Intelligence Analysis. (A. A. Lab, Ed.) *American Intelligence Journal*, 23, pg. 29-43. Preluat pe 08 08, 2018, de pe https://www.researchgate.net/publication/241308380_SPECIES_OF_COMPETENCIES_FOR_INTELLIGENCE_ANALYSIS
- Moore, D. T., & Krizan, L. (2001, Summer/Fall). Intelligence Analysis: Does NSA Have What it Takes. *Cryptologic Quarterly*, 20, 1-33. Preluat de pe https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&url=https://www.nsa.gov/Portals/70/documents/news-features/declassified-documents/cryptologic-quarterly/intelligence_analysis.pdf&ved=2ahUKEwjn1__k0vvlAhWtMewKHWXKAycQFjAAegQIAxAB&usg=AOvVaw1pChbphaJQpTk7ij
- Moore, D. T., Krizan, L., & Moore, E. J. (2005, 03 02). Evaluating Intelligence: A competency-Based Model. *International Journal of Intelligence and Counterintelligence*, 18(2), pg. 204-220. doi:<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/08850600590911945>
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. Thousand Oaks: CA: Sage.
- Murphy, J. P. (1990). *Pragmatism: From Peirce to Davidson*. Boulder: CO: Westview.
- N.M. (2018, 07 07). 51 ani. (T.T., Operator interviu)
- National Center for Medical Intelligence. (2009, March). *DoD Instruction 6420.01*. Preluat pe June 17, 2017, de pe <https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/DD/issuances/dodi/642001p.pdf>
- National Defence and the Canadian Armed Forces. (2016, April 14). *Joint Task Force X conducts HUMINT operations*. Preluat pe 19 09, 2017, de pe <http://www.forces.gc.ca/en/index.page>: <http://www.forces.gc.ca/en/news/article.page?doc=joint-task-force-x-conducts-humint-operations/inbg2b17>
- National Defense University Institute for National Strategic Studies. (1996, February 1). Strategic Assessment 1996: Instruments of U.S. Power. (H. A. Binnendijk, & P. Clawson, Ed.) Preluat pe 09 04, 2016, de pe <https://ecyfiqike.files.wordpress.com/2014/05/strategic-assessment-1996-instruments-of-us-power.pdf>
- NATO. (1984). *Allied Intelligence Publication no. 1 - Intelligence Doctrine*. Brussels: NATO. Preluat de pe https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/311572/20110830_jdp2_00_ed3_with_change1.pdf

- NATO. (2001, November). *NATO Open Source Intelligence Handbook*. Preluat pe September 21, 2017, de pe <http://www.oss.net/>:
http://www.oss.net/dynamaster/file_archive/030201/ca5fb66734f540fbb4f8f6ef759b258c/NATO%20OSINT%20Handbook%20v1.2%20-%20Jan%202002.pdf
- NATO Military Comitee. (2012, April 25). MC 0605, NATO Human Intelligence Policy.
- NATO Standardization Agency (NSA). (2010, November 10). AAP-03 Production, Maintenance and Management of NATO Standardization Documents. Preluat pe January 21, 2017, de pe [http://www.algirdobatalionas.lt/download/27777/aap-3\(j\).pdf](http://www.algirdobatalionas.lt/download/27777/aap-3(j).pdf)
- Neagu, C., Marinescu, D., & Georgescu, R. (1975). *Fapte din umbră*. București: Editura Politică.
- Neequaye, D. A., & Luke, T. J. (fără an). *The disclosure-outcomes management model: Propositions to facilitateresearch aimed at explaining intelligence interviewees' disclosure of information*. Gothenburg: University of Gothenburg; Department of Psychology. Preluat pe September 5, 2019, de pe <https://mfr.osf.io/export?format=pdf&url=https%3A//files.osf.io/v1/resources/tfp2c/providers/osfstorage/5bfea126183676001a783911%3Faction%3Ddownload%26version%3D5%26direct%26format%3Dpdf>
- Neuendorf, K. A. (fără an). *The content Ananlysis Guidebook*. Preluat de pe <http://academic.csuohio.edu/kneuendorf/content/resources/flowc.htm>
- Newman, I., & Ridenour, C. (1998). Qualitative-quantitative research methodology: Exploring the. *Educational Leadership Faculty Publications*, 122, 1-13. Preluat pe February 02, 2019, de pe https://ecommons.udayton.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1121&context=eda_fac_pub
- Oleszkiewicz, S. (2016). *Eliciting Human Intelligence - A Conceptualization and Empirical Testing of the Scharff Technique*. Gothenburg: Department of Psychology University of Gothenburg. Preluat pe December 05, 2017, de pe https://www.researchgate.net/publication/296678424_Eliciting_human_intelligence_A_concep_tualization_and_empirical_testing_of_the_Scharff_technique
- Olivelle, P. (1999). *Pancatantra: The Book of India's Folk Wisdom*. Oxford: University Press.
- Omand, D. (2010). *Securing the State*. London: C. Hurst& Co Publishers.
- Online Etymology Dictionary. (fără an). *espionage*. Preluat pe January 15, 2017, de pe <https://www.etymonline.com/>: <https://www.etymonline.com/word/espionage>
- Oxford Lexico Dictionary Online. (fără an). *HUMINT*. Preluat pe May 10, 2017, de pe <https://www.lexico.com/>: <https://www.lexico.com/definition/humint>
- Oxford Lexico Dictionary Online. (fără an). *Rapport*. Preluat pe August 08, 2018, de pe <https://www.lexico.com/en>: <https://www.lexico.com/en/definition/rapport>
- P.N. (2018, 08 11). 51 ani. (T.T., Operator interviu)
- Panait, A. (fără an). *Școala de la Palo Alto: o axiomatică a comunicării*. Preluat pe Iulie 20, 2019, de pe www.academia.edu:
https://www.academia.edu/36413705/%C5%9Ecoala_de_la_Palo_Alto_o_axiomatic%C4%83_a_comunic%C4%83rii

- Patton, M. (1990). *Qualitative evaluation and research methods* (ed. 2). Beverly Hills: CA Sage. Preluat de pe <https://legacy.oise.utoronto.ca/research/field-centres/ross/ctl1014/Patton1990.pdf>
- Paul, R., & Elder, L. (2017). *The Thinker's Guide to The Art of Socratic Questioning*. Lanham; Boulder; New York; London, UK; US: Rowman & Littlefield Publishers / The Foundation for Critical Thinking. Preluat pe November 28, 2017, de pe https://www.criticalthinking.org/store/get_file.php?inventories_id=231&inventories_files_id=374
- Peace, K. (2017, April 05). *Business Analysis – Top 10 Requirements Elicitation Techniques Workshop*. Preluat pe March 01, 2016, de pe <https://maxtrain.com>: <https://maxtrain.com/events/business-analysis-top-10-requirements-elicitation-techniques-workshop/>
- Pedlow, G. W., & Welzenbach, D. E. (1998). *The CIA and the U-2 Program, 1954-1974*. Washington DC: Center for the Study of Intelligence - Central Intelligence Agency. Preluat pe November 17, 2016, de pe <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/books-and-monographs/the-cia-and-the-u-2-program-1954-1974/u2.pdf>
- Pinchot, G., & Pinchot, E. (1993). *The Intelligent Organization - Engaging the Talent and Initiative of Everyone in the Workplace*. San Francisco: Berett-Koehler Publishers.
- Pintilescu, C. (2007). *Analiză statistică multivariată*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Pitariu, H. D. (2006). *Proiectarea fișelor de post, evaluarea posturilor de muncă și a personalului* (ed. 2). București: Editura IRECSO.
- Platon. (1989). *Opere complete* (Vol. IV). București: Editura Editura Științifică și Enciclopedică.
- Platon. (1998). *Dialoguri*. București: Editura IRI.
- Platon. (2012). *Theaitetos*. (A. Cornea, Trad.) București: Editura Humanitas.
- Polanyi, M. (1958/1962). *Personal Knowledge: Towards a Post Critical Philosophy*. London, UK: Routledge & Kegan Paul Ltd. Preluat pe 11 19, 2016, de pe <https://bibliodarb.files.wordpress.com/2015/09/polanyi-m-personal-knowledge-towards-a-post-critical-philosophy.pdf>
- Popa, M. (2016, 10 18). *Eșantionarea. Metodologia cercetării (note de curs)*. București: Asociația de Psihologie Industrială și Organizațională. Preluat pe 10 01, 2019, de pe http://www.apio.ro/upload/mc10_esantionarea.pdf
- Popa, M. (fără an). *APIO - Metodologia cercetării sociologice (note de curs). Noțiuni de cercetare calitativă*. Preluat pe Martie 02, 2019, de pe www.apio.ro: http://www.apio.ro/upload/mc11_cerc_calit_12.pdf
- Popescu, A. (2006). *Academia secretelor. Intelectualii și Spionajul. O istorie universală*. București: Editura Meronia.
- Popescu, A. (2008). *Agenții mărturisii. Diplomații și Spionajul. O Istorie universală*. Târgoviște: Editura Cetatea de Scaun.
- Popescu, A. (2012). *Cinci milenii de război secret. O enciclopedie a spionajului*. Târgoviște: Editura Cetatea de Scaun.

- Prensky, M. (2001, December). Do They Really Think Differently? *On the Horizon*, 9(6). Preluat pe July 20, 2017, de pe <http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part2.pdf>
- R.V. Jones. (1995). Some Lessons in Intelligence. *Studies in Intelligence*. Preluat pe 11 28, 2016, de pe <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/95unclass/Jones.html>
- Ransom, H. H. (1998). Intelligence Establishment. În A. Dewerpe, *Spionul – antropologia secretului de stat contemporan* (p. 13). București: Editura Nemira.
- Reconverge. (2016, April 19). *What is Elicitation? Talking the talk at RECONVERGE:G2*. Preluat pe May 20, 2017, de pe <https://reconverge.net>: <https://reconverge.net/elicitation-talking-talk-reconverge2/>
- Redlich, A. D., Kelly, C., & Miller, J. (2012). *Systematic Survey of the Interview and Intelligence Community: Final Report to the FBI-HIG*. New York: University at Albany, State University of New York. Preluat pe September 09, 2016, de pe <http://www.reid.com/pdfs/20120324.pdf>
- Richards, J. (2010). *The Art and Science of Intelligence Analysis*. New York: Oxford University Press.
- Ridenour, C. S., & Newman, I. (2008). *Mixed Methods Research, Exploring the Interactive Continuum*. Carbondale: Southern Illinois University Press.
- Rodenberg&Tillman, Associates. (fără an). <https://www.rodenberg.nl/publications/rechts13-1.php>. Preluat pe 05 03, 2016, de pe <https://www.rodenberg.nl>: <https://www.rodenberg.nl/publications/rechts13-1.php>
- Rotariu, T.-I., Culic, I., & Bădescu, G. (2006). *Metode statistice în științele sociale*. Iași: Editura Polirom.
- S.C. (2018, 09 12). 45 ani. (T.T., Operator interviu)
- Sakarya, H. (2011, December 16). *Elicitation Procedures*. Preluat pe February 22, 2016, de pe <https://www.slideshare.net>: <https://www.slideshare.net/hayriyesakarya/elicitation-procedures-10618009>
- Sano, J. R. (2015, Fall/Winter). The Changing Shape of HUMINT. *AFIO's Intelligencer Journal*, 21(3), 78. Preluat pe January 10, 2017, de pe http://www.iwp.edu/news_publications/detail/the-changing-shape-of-humint
- Schaller, M., & Cialdini, R. (1990). *Happiness, Sadness and Helping: A Motivational Integration* (Vol. 2). New York, US: Guilford Press. Preluat pe May 05, 2017, de pe https://www.researchgate.net/publication/232509711_Happiness_sadness_and_helping_A_motivational_integration
- Schiller, N. (2007). Finding a Socratic Method for Information Literacy Instruction. În J. Spencer, & C. Millson-Martula (Ed.), *Program, Critical Thinking within the Library* (pg. 39-56). New York: Routledge. Preluat pe November 16, 2017, de pe <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10691310802176798>
- Schneider, S. R. (1994). The Criminal Intelligence Function: Toward a Comprehensive and Normative Model. *IALEIA Journal*, 9(2), 1-26. Preluat pe 05 05, 2016, de pe http://www.oss.net/dynamaster/file_archive/040320/d60c198f60c5f90724c847474ed3a80/OSS1995-02-31.pdf

sdadsa. (fără an). asdasda.

Sebe, M. M. (2009). *Intelligence guvernamentală și privat pentru competitivitate și securitate națională*. București: Editura Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”.

Sebe, M. M. (2013, Decembrie). Securitate și Intelligence - o abordare conceptuală. (A. N. Viteazul, Ed.) *Revista Română de Studii de Intelligence*, pg. 43-68.

Sedlack, G. R., & Stanley, J. (1999). *Social Research. Theory and Methods*. Boston: Allyn and Bacon.

Seignobos, C. (1901). *La Methode historique appliquee aux sciences sociales*. Paris: Felix Alcan.

Serviciul Român de Informații, Centrul Surse Deschise. (2013). *Spionii cine sunt, ce fac. O incursiune în spionajul contemporan*. București: Editura Rao.

Sheldon, R. (2010, September 08). Slaughter in the Forest: Roman Intelligence Mistakes in Germany. 2(3), 1-38. Preluat de pe <https://doi.org/10.1080/714005397>

Sheldon, R. M. (fără an). *Intelligence in the Ancient World*. Departamentul de Istorie Militară, Virginia Military Institute. Preluat pe November 20, 2016, de pe <http://www.rieas.gr/images/profsheldon.pdf>

Shoemaker, D. P. (2008). Unveiling Charlie: U.S. Interrogator's creative success against insurgents. (N. D. College, Ed.) *Interrogation: World War II, Vietnam and Iraq*, 77-146.

Shulsky, A. N., & Schmitt, G. J. (2008). *Războiul tăcut. Introducere în universul informațiilor secrete*. Iași: Editura Polirom.

Silverman, D. (2005). *Doing qualitative research: A practical handbook* (ed. 2). London: Sage.

Singer, P. W. (2007). *Corporate Warriors: The Rise of the Privatized Military Industry*. (R. J. Art, R. Jervis, & S. M. Walt, Ed.) New York: Cornell University Press. Preluat pe May 22, 2017, de pe <https://books.google.ro/books?id=IOQjNuxMrOEC&printsec=frontcover&dq=Corporate+Warriors:+The+Rise+of+the+Privatized+Military+Industry&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwi1gMXJgavmAhXkplsKHa4bDyEQ6AEILDAA#v=onepage&q=Corporate%20Warriors%3A%20The%20Rise%20of%20the%20Pr>

Sommers, M. P. (1986). Law Enforcement Intelligence. *International Journal of Intelligence and Counterintelligence*. A new Look, 1(3), pg. 25-40. Preluat pe 24 11, 2016, de pe <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/08850608608435021>

Spector, P. (2012). *Industrial and Organizational Psychology. Research and practice*. Singapore: John Wiley and Sons, Inc.

SRI. (fără an). Preluat pe 08 16, 2016, de pe <http://www.sri.ro>: <http://www.sri.ro/ce-facem/ce-facem.html>

SRI Serviciul Român de Informații. (2019, February 2). *Întrebări frecvente*. Preluat de pe <https://www.sri.ro>: <https://www.sri.ro/intrebări-frecvente>

SRI Serviciul Român de Informații. (2019). *Misiunea și viziunea SRI*. Preluat pe September 26, 2019, de pe <https://www.sri.ro/misiunea>

SRI Serviciul Român de Informații. (fără an). *Profilul Angajatului*. Preluat pe September 22, 2019, de pe <https://www.sri.ro/>: <https://www.sri.ro/profilul-angajatului>

- Statistics How. (2019). *Cronbach's Alpha: Simple Definition, Use and Interpretation*. Preluat pe August 29, 2019, de pe <https://www.statisticshowto.datasciencecentral.com/>: <https://www.statisticshowto.datasciencecentral.com/cronbachs-alpha-spss/>
- Steele, R. D. (fără an). *The truth at any cost lower all other costs*. Preluat de pe <https://robertdavidsteele.com/>: <https://robertdavidsteele.com/>
- Stoianovici, D., Dima, T., & Marga, A. (1991). *Logică generală*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- (1997). *Tactical HUMINT Battalion - Tactics, Techniques and Procedures. A 14th Military Intelligence Battalion (TE) perspective on how to provide CI/HUMINT operational support to the commander in unilateral, joint, or combined military operations*. 14th Military Intelligence Battalion (TE). FAS Federation of American Scientists. Preluat pe November 11, 2016, de pe <https://fas.org/irp/doddir/army/humint.htm>
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (Ed.). (2009). *Handbook of mixed methods in social and behavioral research*. Thousand Oaks: CA: Sage.
- Taylor, F. W. (1919). *The principles of scientific management*. New York ; London: Harper&Brothers Publishers.
- Taylor, P. J., Larner, S., Conchie, S. M., & van der Zee, S. (2015). Cross-cultural deception detection. În A. V. P. A. Granhag (Ed.), *Wiley series in the psychology of crime, policing and law. Detecting deception: Current challenges and cognitive approaches*. London, UK: Wiley. Preluat pe March 03, 2018, de pe <https://research.utwente.nl/en/publications/cross-cultural-deception-detection>
- Taylor, R. W. (1987). Terrorism and Intelligence. *Defense Analysis*, 3(2). Preluat pe 09 03, 2016, de pe <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/07430178708405292?journalCode=cdan19>
- Taylor, W. N. (2010). *The Dark Arts of Business. The Lessons Not Thought in the Classroom or Boardroom. Elicitation*. Lulu Enterprises, Inc.
- Teddlie, C., & A. Tashakorri. (2003). Handbook of Mixed Methods in Social & Behavioural Sciences. În R. Cameron, & S. Publications (Ed.), *Mixed Methods Research* (p. 35). Thousand Oakes: CA. Preluat pe March 19, 2019, de pe https://www.academia.edu/34076707/Dr_r_cameron_mixed_methodology
- The Free Dictionary by Farlex. (fără an). *cold war*. Preluat pe March 26, 2017, de pe <https://www.thefreedictionary.com/>: <https://www.thefreedictionary.com/cold+war>
- Thesaurus.com. (fără an). *Dictionary.com*. Preluat de pe <https://www.thesaurus.com/>: <https://www.thesaurus.com/browse/information>
- Thompson, J., & Padover, S. (1938). *La diplomatie secrete, L'espionnage politique en Europe de 1500 a 1815*. Paris: Payot.
- Thompson, J., Hopf-Weichel, R., & Geiselman, R. (1984, January). The Cognitive Bases of Intelligence Analysis. (U. A. Sciences, & I. a. Center, Ed.) Alexandria, Virginia, US. Preluat pe 02 12, 2017, de pe <https://pdfs.semanticscholar.org/c1bd/497e9ef68ba268be5cc7240c0486f7d7f4c0.pdf>
- Timofte, A.-R. (2004). *Lungul drum al serviciilor secrete către democrație*. București : Editura A.N.I.
- Titscher, S., Meyer, M., Wodak, R., & Vetter, E. (2000). *Methods of Text and Discourse Analysis*. London: Sage Publications.
- Todd, P., & Bloch, j. (2003). *Global Intelligence: The World's Secret Services Today*. London: Zed Books.

- Toliver, R. F. (1978/1997). *The Interrogator; the Story of Hanns Joachim Scharff Master Interrogator of the Luftwaffe*. Fallbrook: Aero Publishers/Schiffer Pub.
- Treverton, G. F. (2009). *Intelligence for an Age of Terror*. New York: Cambridge University Press. Preluat pe September 21, 2017, de pe <https://books.google.ro/books?id=5akleZLZUF0C&pg=PA15&lpg=PA15&dq=Treverton,+%E2%80%9CThe+Changed+Target&source=bl&ots=wrSLFk8X7H&sig=uWsqqum5f30qdVFac2D-0VYxzZw&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwiRlvCctYHWAhXEShQKHbPCBHYQ6AEIKjAB#v=onepage&q=Treverton%2C%20%E2%80%9C>
- Tropotei, T. O. (2016, June 29). Elicitarea – utilizarea tehnicilor de interrelaționare în vederea culegerii de informații. *Conferința Științifică a Școlii Doctorale a ANIMV "Informații și securitate națională. Studiul complexității, dinamicii și perspectivei securității europene"*. București: Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”.
- Tropotei, T. O. (2017). New Media Challenges for Osint a Case Study on Facebook. *Proceedings the 13th international scientific conference „Strategii XXI - Strategic Changes in Security and International Relations”, vol. 3* (pg. 216-224). București: National Defense University „Carol I”; Security and Defense Faculty; Doctoral School. Preluat de pe <https://www.strategii21.ro/A/2017-04.%20STRATEGIC%20CHANGES%20IN%20SECURITY%20AND%20INTERNATIONAL%20RELATIONS/VOL%203%20Strategic%20changes%20in%20security%20and%20international%20relations%202017.pdf>
- Tropotei, T. O. (2017). Tanah – repere antice ale HUMINT”. *Spre o școală românească de studii de intelligence*. București: Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”.
- Tropotei, T. O. (2017). The Status of Mercenaries and of Private Military/Security Companies. *Preceedings the 13th International Scientific Conference "Strategies XXI" Strategic Changes in Security and International Relations. 1*, pg. 95-101. Bucharest: National Defense University „Carol I”; Security and Defense Faculty; Doctoral School. Preluat de pe <https://www.strategii21.ro/A/2017-04.%20STRATEGIC%20CHANGES%20IN%20SECURITY%20AND%20INTERNATIONAL%20RELATIONS/VOL%201%20Strategic%20changes%20in%20security%20and%20international%20relations%202017.pdf>
- Tropotei, T. O. (2018). Benchmarking of information collection techniques used in HUMINT: from the nazist interactive techniques to the NATO "gold standard". *Scientific papers 2018* (pg. 89-98). Brașov: Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă". doi:DOI:10.19062/2247-3173.2018.20.10
- Tropotei, T. O. (2018). Criticism Against the Intelligence Cycle. *Scientific papers 2018*, 77-88. Brașov: Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă". doi:DOI: 10.19062/2247-3173.2018.20.9
- Tropotei, T. O., & Deac, I. (2019). Social media în analiza de Intelligence. (C. d. Securitate, Ed.) *Impact strategic, 1/2[70-71]/2019*, pg. 71-81. Preluat de pe https://cssas.unap.ro/ro/pdf_publicatii/is70-71.pdf
- Tropotei, T.-O., & Deac, I. (2020). Tehnica elicitării – reevaluarea exploatării în orb. *Revista Română de Studii de Intelligence*.
- Tucker, I., Ellis, D., & Harper, D. (2016, September). Experiencing the 'surveillance society'. *The Psychologist*, 29, 682-685. Preluat pe January 21, 2017, de pe <https://thepsychologist.bps.org.uk/volume-29/september/experiencing-surveillance-society>

- Turner, M. A. (2006). *Historical Dictionary of United States Intelligence*. (T. S. Lanham, Ed.) Preluat pe February 19, 2016, de pe <http://www.lander.odessa.ua/>: http://www.lander.odessa.ua/doc/United_States_Intelligence.pdf
- Tzu, S. (2012). *Arta războiului*. București: Editura Antet Press. Preluat pe May 11, 2016, de pe https://www.academia.edu/32725749/Sun_Tzu_-_Arta_razboiului
- UC Berkeley; M.I.T. (2016, October 10). *Debrief*. Preluat pe June 17, 2016, de pe https://www.thedesignexchange.org/design_methods/58: https://www.thedesignexchange.org/design_methods/58
- UCLA Institute for Digital Research & Education. (2019). *Principal Component Analysis / SPSS Annotate Output*. Preluat pe 02 October, 2019, de pe <https://stats.idre.ucla.edu/>: https://stats.idre.ucla.edu/spss/output/principal_components/
- Unabridged Online, Random House Inc. (fără an). <https://www.dictionary.com/HUMINT>. Preluat pe May 02, 2017, de pe <https://www.dictionary.com/>: <https://www.dictionary.com/browse/humint>
- Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. (2019). *Statistică multivariată. Lucrarea nr. 11 – Analiza în componente principale SPSS*. Preluat pe October 9, 2019, de pe <https://profs.info.uaic.ro/>: https://profs.info.uaic.ro/~val/statistica/StatWork_11.pdf
- Ureche, M., & Rogojan, A. I. (2000). *Servicii secrete străine. Retrospectivă și actualitate. Interferențe în spațiul Românesc* (Vol. 1; 2). București: Editura Paco.
- Vlăduțescu, Ș. (2002). *Informația de la teorie către știință. Propedeutică la o știință a informației*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Volkman, E. (1994). *The Secret Agents Who Changed the Course of History*. J. Wiley. Preluat de pe https://ia601406.us.archive.org/15/items/SpiesTheSecretAgentsWhoChangedTheCourseOfHistory1994/Spies_-_The_Secret_Agents_Who_Changed_the_Course_of_History__1994_.pdf
- Voss, M. (2011, April 14). *Bay of Pigs: The 'perfect failure' of Cuba invasion*. Preluat pe August 01, 2017, de pe <https://www.bbc.com/>: <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-13066561>
- Walsh, D., & Bull, R. (2012, April). Examining Rapport in Investigative Interviews with Suspects: Does its Building and Maintenance Work? *Journal of Police and Criminal Psychology*, 27(1). Preluat pe May 21, 2017, de pe https://www.researchgate.net/publication/237994984_Examining_Rapport_in_Investigative_Interviews_with_Suspects_Does_its_Building_and_Maintenance_Work
- Walter, C. (2015). First Artists. *National Geographic*. Preluat pe March 03, 2016, de pe <https://www.nationalgeographic.com/magazine/2015/01/origins-of-art/>
- Waltz, E. (2003). *Knowledge Management in the Intelligence Enterprise*. Boston: Artech House.
- Wampold, B. (2006). Designing a Research Study. În T. F. Leong, & J. T. Austin (Ed.), *The Psychology Research Handbook, A Guide for Graduate Students and Research Assistant* (ed. 2, pg. 93-103). SAGE Publications.
- Warner, M. (2000). *The Office of Strategic Services: America's First Intelligence Agency*. Preluat pe March 01, 2017, de pe <https://www.cia.gov/>: <https://www.cia.gov/library/publications/intelligence-history/oss/>

- Warner, M. (2002). Wanted: A definition of Intelligence. Understanding Our Craft. *Studies in Intelligence*, 46. Preluat de pe <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol46no3/article02.html>
- Warner, M. (2009). Intelligence as risk shifting. În P. Gill, S. Marrin, & M. Phytian, *Intelligence Theory*. New York: Routledge.
- Warner, M. (2014). *The Rise And Fall Of Intelligence. An International Security History*. Washington: Georgetown University Press.
- Weber, M. (1993). *Etica protestantă și spiritul capitalismului*. București: SC Librom Antet SRL.
- Webster. (2019). *Merriam-Webster/elicit*. Preluat pe Mai 18, 2019, de pe merriam-webster.com: <http://www.merriam-webster.com/dictionary/elicit>
- Weiner, T. (fără an). Review of "Legacy of Ashes: The History of CIA". În C. C. Agency, <https://www.cia.gov/>. Preluat de pe <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol51no3/legacy-of-ashes-the-history-of-cia.html>
- Wheaton, K. J. (2001). *The Warning Solution: Intelligence Analysis in the Age of Information Overload*. Fairfax: Afcea International Press.
- Wheaton, K. J. (2011, May 26). *Sources and Methods. Thinking About the Future, and, More Importantly, How to Think About the Future*. Preluat pe 08 20, 2016, de pe <https://sourcesandmethods.blogspot.com/>: <https://sourcesandmethods.blogspot.com/2011/05/part-5-critiques-of-cycle-which.html>
- Wheaton, K. J., & Beerbower, M. T. (2006). Towards a New Definition of Intelligence. *Stanford Law & Policy Review* 319, 17(2).
- Wiewiorka, M., & Wolton, D. (1987). *Terrorisme à la une : Média, terrorisme et démocratie*. Paris: Gallimard.
- Wilson, J. H. (2001). *Military Intelligence Blunders*. London: Random House.
- Wolesley, G. (1886). *Pocket-Book for Army Field Service*. London: Macmillan. Preluat pe 11 04, 2018, de pe <https://archive.org/details/b28710332/page/4>
- Wong, K. C. (2006, September). The making of the USA Patriot Act I: The legislative process and dynamics. *International Journal of the Sociology of Law*. *International Journal of the Sociology of Law*, 34(3), pg. 179-219. Preluat pe May 04, 2017, de pe <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijsl.2006.09.001>
- Zamfir, C., & Vlăsceanu, L. (Ed.). (1993). *Dicționar de sociologie*. București: Editura Babel.
- Zelik, D. J., Patterson, E. S., & Woods, D. D. (2010). *Measuring Attributes of Rigor in Information Analysis*. The Ohio State University. Preluat de pe http://cse1.eng.ohio-state.edu/productions/intelligence/1_Patterns/Rigorous_Process/ZelikEtAl2010_MeasuringRigor.pdf